

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
în America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Inviere

Celea dintâi raze de soare primăvăratică varsă asupra pământului mângăieri nebănuite. Ele sunt binecuvântarea care coboară de sus, din înălțimile fără pată ale tărâșilor albastre.

Și îndată, de jos, din văi și din livezi, răspunde un zimbet fermecător de trezire, ca surâsul copilului din leagăn, deșteptat din somn îndelungat, de chemările măicuței inbitoare.

Zâmbetul firii crește din zi în zi, din săptămână în săptămână, tivind marginile de pădure cu ghiocel și vioarele, înbobocind culmile și semănând întinderile cu ochișori gălbui de păpădie. Și peste întreg acest rai, de muguri cari își deschid pleoapele, de colțșori de iarbă cari își țes covoarele, de părăiașe săltărețe cari aleargă prin zăvoate, se înfiripă un zumzet de albine și de gănganii, de găze mărunțele și de fluturași sfielnici cari își despătură aripile, zumzet covârșitor, care cuprinde totul și înalță, ca un tropar de preamărire dumnezească într-o mănăstire uriașă.

E troparul de biruință al ogoarelor, al câmpiilor, al zărilor nemărginite, al firii întregi care, cu puterea razei de sus, a învins stricăciunea și își urmează înainte viața ei, hotărâtă din veacuri, de marele stăpân al lumii.

Ce potriveală minunată însă, că în acest cântec sfânt, al firii redeșteptate, se împletesc și glasurile de clopot, cari vestesc luminata minune a Paștilor: învierea lui Isus!

Deodată cu raza de soare, care umple lumea pământescă de mângăieri și de farmec, deodată cu floricelele cari își picură mireazma pe toate răzoarele, deodată cu păsărelele cari fac străni de mănăstire din toate ramurile, se înalță peste sate și orașe, steagul de biruință al Fiului omenesc, care „cu moartea pe moarte a călcat și celor din mormite viețuță le-a dăruit“.

Deci și firea cu stihilele ei și biruința dumnezeescului Răscumpărător, ne îndreaptă sufletele în aceste zile de luminată sărbătoare, spre harul și învierea care numai de sus poate coborî, din înălțimile neprihănite, dela Tatăl cel ceresc, de unde ne-a venit și izbăvirea din moarte și ne vine și raza care mângăie și înveselește.

Din toate neputințele și răutățile pământestii, din toată truda și nedeșăvârșirea zilelor noastre, un singur lucru ne poate izbăvi: nădejdea învierii, și a celei de apoi, și a celei de aici, care se împletește din mirezme de flori primăvăratică și din clopote de Paști.

Fericit muritorul, care poate înțelege și primi cu inimă largă adierile primăvăratică ale firii și graiul dumnezeesc al învierii lui Isus!

Prin înviere trăim, Aleluia!

A. Melin

Paștile Domnului

de Dr. IULIU FLORIAN canonic

„Ziua învierii și să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem: fraților! — și celor ce ne urăsc pe noi. Să iertăm toate pentru înviere“.

Acestea cuvinte se cântă în dimineața învierii Domnului. Acestea cuvinte înalță sufletele creștinilor adevărați peste lucrurile deșerte de cari zilnic ne împiedecăm și peste neînțelegerile, cari de multe ori despart pe bărbat de soție, pe părinte de fiu și fac pe atâția inși nefericiți pentru totdeauna.

Cuvintele acestea de adevărată dragoste creștinească le rostim azi, când după frământări multe începe a se lumina de asupra noastră și soarele dreptății resare și pentru Biserica Blajului.

Arhierii noștri s'au reîntors dela București și ne-au adus vestea, că legea pentru trebile bisericesti s'a făcut așa, dupăcum cerea dreptatea și după cum cerea pacea și binele credincioșilor.

Înțelepții neamului din Sfatul țării au înțeles, că legea așa cum era planuită, vă sămăna numai vrajbă între frații de acelaș sânge și că nu va fi bine ca celea două biserici surori să se sfășie împrumutat. De aceea au socotit cu cale, să șteargă din lege paragrafi cu primejdie și să croiască legea așa, ca să se măsure dreptatea pe o formă la toată lumea.

Vor fi poate și de aceia, la cari nu li se împare felul cum s'a deslegat planul de lege. Vor fi și de aceia, cari se așteptau că legea cea nouă să ne

apese pe noi uniții și să nu ne deie nici atâtea drepturi câte am avut sub stăpânirea streină. Și aceștia au rămas cam supărați după hotărîrea adusă de legiuitorii țării.

Nădăduim însă că și aceștia vor vedea mai târziu, că e mai bine să fie pace între frați, decât frecări neconținute.

Mângăierea noastră a credincioșilor adunați în jurul celor patru Arhieriei este, că rugăciunile noastre au fost ascultate și cântările cari au răsunat pe străzile orașelor și ale satelor noastre din Ardeal, au străbătut până la ceriuri. Și de astă dată s'au adevărit cuvintele sfintei Scripturi, că mult poate rugăciunea dreptului.

De aceea cu deplină liniște sufletească putem intra în bisericile noastre în ziua învierii, căci avem toată nădejdea, că de acum nu ne va mai opri nimeni să ne închinăm lui Dumnezeu așa, cum ne cere inima și cum am învățat dela Părinții noștri.

Iar ca să arătăm lumii că suntem creștini adevărați, iată noi iertăm toate

pentru învierea Domnului. Iertăm toate nedreptățile câte ni s'au făcut, căci de acum este lege, care să facă dreptate. Iertăm și batjocura ce s'a făcut cu noi la Tg.-Mureș, căci vor fi în țară judecători cari să judece fără părtinire. Iertăm și celor ce ne urăsc pentru că suntem uniți cu maica noastră Roma și ar vrea să stingă în noi orice scântie de dragoste față de Părintele neamului creștinesc și Capul bisericii lui

Hristos. Le zicem și acestora Fraților! — pentru bucuria Învierii. Căci așa se scrie: „Aceasta este ziua care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întrânsa. Acum toate s'au umplut de lumină, cerul și pământul și celea de desubt. Paștile celea frumoase! Paștile celea mărite nouă ne-au răsărit! Paștile, cu bucurie unul cu altul să ne îmbrățișăm. O Paștile mântuire de întristare! Paștile Domnului, Paștile!”

Pentru întărirea voinței. Nici când parcă n'a fost lumea mai lipsită de voință decât acum după războiu. Lipsa aceasta de voință este cauza stricăciunii moravurilor de astăzi. Observându-o aceasta, tinerii catolici din Italia au făcut propunerea tuturor organizațiilor de tineri catolici, ca, pentru întărirea voinței, să se rețină de la fumat cu toții în ziua de Vinerea Mare. E lucru știut adesea cumcă fumatul este una dintre cele mai mari patimi a oamenilor. Și cine se știe reținea vreme de o zi de la fumat, dovedește că are voință tare. Gazetele spun că tinerii catolici s'ar fi și ținut de acest legământ și că de fapt în ziua de Vinerea Mare a catolicilor n'ar fi fumat.

A murit socrul d-lui Mihalache. Vice președintele partidului național-țărănesc, precum se știe, este învățător sătesc din comuna Topoloveni, județul Muscel. Și ține în căsătorie pe fiica unui preot dintr-o comună apropiată. Preotul Ioan Dumitrăchescu din Dobrești, socrul dlui Mihalache, a fost cunoscut până în mari depărtări ca un foarte bun slujitor al altarului, om de inimă, harnic și cuprins. A fost unul dintre întemeietorii partidului țărănesc, pe care l-a condus ginerele său. Era încă în bună putere. De aceea toți cunoscuții preotului Dumitrăchescu au rămas foarte uimiți, când au auzit că socrul dlui Ioan Mihalache a murit pe neașteptate în săptămâna trecută, fără să fi bolit câtuși de puțin. Fie-i țărâna ușoară!

Cu o barcă peste Oceanul Atlantic. Germanul Franz Romer a plecat în ziua de 30' Martie cu o mică barcă cu pânze de la Lisabona spre New York. El nădăjduiește că în cel mult trei luni va sosi în pace la țintă.

Grăunțe sufletești

V. Facerea destul

Am mai arătat și mai înainte, că prin taina spovedaniei nu se șterg decât pedepsele veșnice, adecă iadul, iară din cele vremelnice, adecă din acelea pe cari va trebui să le suferim în locul curățitor sau pe lumea aceasta pentru păcatele noastre, numai câteva. Și aceasta știți pentru ce? Pentru că Dumnezeu nu este așa de milostiv ca să înceteze de a fi și drept, după cum zice sf. Augustin. Chiar de aceea **preotul, după deslegare, ne mai dă și canon**, adecă anumite rugăciuni, posturi sau milostenii, pe cari trebuie să le împlinim, căci altfel spovedania noastră nu este bună. Asemenea este păcătosul în scaunul mărturisirii, unui ostaș rănit în luptă, căruia medicul nu-i scoate numai gloanțele din trup, ci li dă și leacuri pentru vindecarea răni. Preotul, medicul sufletelor, scoate prin mărturisire din păcătos mai întâiu gloanțele, păcatul, iar apoi li dă și anumite leacuri, canonul, prin care îl împiedecă pe păcătos de a recădea din nou în păcate.

În vremea veche canonul era foarte greu. Păcătosul trebuia să ajune vreme de 3—4 luni tot a treia zi, să postească 2—3 luni cu pâne și apă, n'avea drept să se cuminece luni și ani de rând, trebuia să-și mărturisească păcatul mare făcut în fața adunării credincioșilor, să facă o călătorie pe jos până la locurile sfinte, să stea ca un cerșitor la ușa bisericii și altele multe de felul acesta. Astăzi însă canonul este

foarte ușor de împlinit, aproape o jucă. Chiar de aceea noi n'ar trebui să ne destulim cu canonul primit, ci să facem bună voie anumite pedepse de cari credem că suntem vrednici, că mai bine e să suferim aici pe pământ decât în lumea cealaltă, în purgator.

Sf. Aloisiu de Gonzaga era fiul unui principe italian. Tatăl său îl purta cu el prin războaie încă de când era de 7 ani, ca să se învețe cu greutatea războiului. Acolo apoi, amestecându-se printre soldații, multe injurături și vorbe urite a învățat Aloisiu, pe cari le spunea și el, fără să le pricepe. Când apoi preotul de curtea tatălui său li spuse că acele vorbe spurcate și injurături sunt păcătoase, începu să se desbăra de ele, iar când se spovedi mai întâi a căzut în nesimțire, de plăcerea cel mult. El nu se îndestulă cu canonul primit, ci își deplânse păcatele viața întreagă. Se culca de obicei pe pământul gol, se sbiciuia, Vinerea nu mânca decât pâne și apă, iar când izbucni în Roma ciuma, se duse de bunăvoie la spital și se făcu îngrijitor de bolnavi și murise el de boala aceea grozavă în anul 1592, în vârstă de 23 ani.

Regele Boleslau al Poloniei, care a omorât cu mâna sa proprie, și încă la altă vreme pe sf. Stanislau, episcopul din Cracovia, pentru că l-a făcut atent la marile sale păcate, a intrat în mănăstirea Ossiach din Carintia, proprietatea călugărilor benedictini și a slujit acolo ca simplu servitor 8 ani de zile, pentru că să-i ierte Dumnezeu pedepsele vremelnice. Aceasta s'a întâmplat la anul 1084.

Dumnezeu poate că de la noi nu cere astfel de canoniri grele, la toată întâmplarea, însă dorește să ne canonim mai mult decât ne canonesc preoții la cari ne spovedim. Chiar de aceea creștinul bun nici când nu se supără, dacă preotul li dă canon mare, ci dimpotrivă, mai face și el de bună voie câteva rugăciuni, posturi sau milostenii.

Foia „UNIRII POPORULUI”

Paștile

Aceasta e ziua lăsată de Domnul...
La viață tot omul tresare.
Hristos pe veci morții zdrobitu-i-a somnul,
Cu-a zorilor blândă văpaie:
Aceasta e ziua lăsată de Domnul...

Biserica mândră slăvitului Mire
Cântarea vieții i-o cântă,
Li iese'nate'n triumf de mărire
Cu dragoste mare și sfântă,
Biserica mândră slăvitului Mire.

A iadului sceptru e frânt azi în două,
Hristos Dumnezeu-Om domnește.
El e învierea, viața cea nouă,
El pace la toți împărțește:
A iadului sceptru e rupt azi în două.

Pe valea'nverzită deci sune puternic
Voiosul răsunset de clopot;
Să cânte-aleluia creștinul cucernic
Și cântul cu-al apelor ropot.
Pe valea'nverzită răsune puternic
Ion M. Gârleanu.

La Paști

Piesă pentru școlari, în 2 acte

de Petru Herțegh preot

PERSOANELE:

Mama.
Ionel, fiul ei.
Mărioara, fiica ei.
Ileana, vrăjitoarea satului.
Șandru, prietenul lui Ionel.
Învățătorul.
Școlari și școlărițe.

Actul I.

Scena reprezintă o odale țărănească, cu masă, scaune, un pat în fund și cu ușă în dreapta.

SCENA 1.

Mama, Ionel (în pat)

Mama: (se apropie de pat) Ionel dragă!... Cum te simțezi?...

Ionel: (cu glas slab) Mai bine ceva, mamă dragă, dar așa mă doare.

Mama: Ce, puțul mamei?

Ionel: Aci în piept (arată). Ca și cum s'ar rupe ceva în mine. Imi vine să tușesc și nu pot...

Mama: Nu poți!... O știu eu; te-ai răcit tare... Și tu ești de vină!...

Ionel: Eu mamă dragă? Dar puteam face altfel?... Să fi lăsat pe Șandru în apă, să

nu-i fi ajutat?... Ce ai fi zis atunci, mamă dragă?...

Mama: Zic, că ai făcut bine... Dar vezi acum ești bolnav. Să ieși din leacurile date de domnu' doctor și nădăjduesc...

Ionel: Așa, mamă dragă, că Dumnezeu îmi va ajuta, că am făcut o faptă bună...

Mama: Da, fiul meu... Dumnezeu ajută pe toți, cari fac fapte bune!... Să iei însă leacurile... (Ia o sticlă de pe masă și cu o lingură li dă să bea.)

Ionel: (primește medicina) Mamă dragă! mi-e așa de rău! Roagă-te pentru mine, că eu nu pot!... (Își lasă capul pe perină și doarme).

SCENA 2.

Cei de sus, Mărioara.

Mărioara: (intră repede) Mamă! Mamă dragă!...

Mama: Mai domol, fata mamei. Ionel abia a adormit...

Mărioara: (mai lin) Mamă dragă! Am fost la școală!... Domnul învățător și copiii toți întrebă de Ionel. Mai ales Șandru e neliniștit. El a chemat pe Ionel la ghiță și pe el Ionel l-a scăpat. Amândoi au fost în apa rece, dar Ionel e bolnav...

Mama: Așa a voit Dumnezeu!

Mărioara: Cred și eu, mamă. Dar de ce suferă atâtă Ionel?... A scăpat pe Șandru de la moarte și acum el să suferă?...

Suntem datori să aducem la cale pagubele și smintelele făcute. Spovedindu-ne trebuie să spunem și pagubele și smintelele făcute, iară preotul nu ne desleagă numai dacă făgăduim că vom face despăgubirile de lipsă. Câte pagube s'au plătit în urma spovedaniilor bune, numai Dumnezeu sfântul știe. Iată o pildă din zecile de mii:

O biată cusătoreasă văduvă care avea și o copilă orfană, merge într-o zi la o doamnă la cusut, dupăcum se înțeleseseră înainte cu câteva zile. Când să între pe poartă, o întâmpină servitoarea și li spune că doamna nu mai are lipsă de ea. Tot așa a pățit mâne, poimâne și în celelalte zile (e la toate mușterile sale, așa că biata cusătoare și-a păpat toți banii adunați cu chiu cu vai și pe urmă a plecat la cerșite dimpreună cu copila sa. Dar oamenii i-se fereau din cale și o incunjurau ca pe »ucigă-te crucea«. Un cunoscut îi mărturisise în sfârșit, că oamenii de aceea să feresc de ea, pentrucă este plină de boalele cele mai grozave și rușinoase. Biata cusătoreasă s'a dus la biserică, a căzut în genunchi în fața icoanei Preacuratei și apoi s'a așezat la cerșit la ușa bisericii.

Intr'o zi era multă lume la biserică, preotul predica, iar credincioșii se spovedeau din greu. Erau adecă misiuni sfinte. A doua zi preotul începe a spune credincioșilor că cusătoresei celei cerșitoare i-s'a făcut o mare nedreptate, dar că Dumnezeu a ferit-o de mai rău. Tălcuirea s'o ce-tească fiecine pe tabla din tinda bisericii. Pe tablă era o scrisoare de conținutul următor: «Subsemnata croitoreasă am răspândit în oraș vestea că croitoreasa cealaltă este bolnavă de o boală molipsitoare și rușinoasă, ca toată lumea să lucre numai cu mine. Iată însă că acum, după spovedanie și cuminecătură, declar, că tot ce am spus este o minciună și mă rog de iertare. M. R.» Cetind croitoreasa văduvă declarația aceasta, a început să plângă, iar credincioșii au cinstit-o cu câte 20—100 lei, așa că în curs de o oră ea a câștigat

mai mult decât a pierdut în urma minciunii sfruntate. Iar croitoreasa cealaltă și-a luat tălpășita din oraș, dupăce i-a trimis croitoresei văduve și 1000 lei despăgubire pentru paguba făcută.

Canonul să ni-l împlinim atunci și așa dupăcum ni l-a dat preotul.

Trebuie știut că ori câte canoane vom face noi de bună voie, acelea nu ajung nici pe departe cu canonul dat de preot, pentrucă acesta din urmă se ține de taina pocăinței, și lucră din rânduiala și în urma vrednicilor lui Isus. Noi n'avem dreptul de a ne schimba înșine canonul, ci de cumva nu ni l-am putea nicicum împlini, să ne rugăm de preot ca să ni-l schimbe el. Canonul nu trebuie amânat, ci el trebuie împlinit atunci când ne-a spus preotul. Canonul dat de preot șterge foarte multe pedepse vremelnice, fiindcă îl împlinim când ne aflăm în statul harului sfințitor.

Să suferim cu răbdare năcașurile și durerile vieții și moartea, că prin aceasta ne câștigăm vrednicia mari înaintea lui Dumnezeu și iertarea multor pedepse vremelnice. Să nu cârtim deci împotriva lui Dumnezeu, când trimite asupra noastră năcașuri și dureri, că Dumnezeu știe ce face. Am amintit și în altă parte a scrierii mele, că cea mai mare durere de pe pământ e nimica toată pe lângă pedepsele groznice din purgator, și astfel când Dumnezeu trimite asupra noastră năcașuri și dureri, vrea să ne încerce dacă suntem în stare să le primim cu răbdare ori ba și vrea să ne scape de durerile mai mari de dincolo. Unii oameni se tem grozav de moarte. Moartea nu este decât o pedeapsă a păcatului strămoșesc. Cu cât vom suferi cu mai multă răbdare boalele dinainte de moarte și înșasi moartea, cu atât ne va ierta Dumnezeu mai multe pedepse în lumea cealaltă. Și apoi să nu uităm un lucru. Cu cât suferim mai mult pe acest pământ, și încă cu răbdare, cu atât ne câștigăm mai multe vrednicii înaintea lui Dumnezeu, ba ne fa-

cem chiar vrednici și de răsplată, că Dumnezeu, în marea sa bunătate și dreptate, ne răsplătește din belșug toate faptele noastre cele bune.

Iuliu Maior.

Mâna lui Dumnezeu

Pilduire din bătrâni

Un tâlhariu și ucigaș într-o vreme merse de se culcă să doarmă în umbra unui zid vechiu. Și i-se arătă în somn cumcă-i grăi oarecine și-i zise:

— Scoală de aici și te dă în lături, că va cădea zidul și te omoară!

Iară el dacă auzi, s'a sculat și a fugit. Și îndată căzu zidul. Când văzu această întâmplare, vărsătorul de sânge, își zise în mintea sa:

— Iată, Dumnezeu nu mă urește pentru faptele și uciderile mele, de vreme ce mă scoase din nevoie.

Deci luă tămâie și luminări, și ducându-se la biserică, zise:

— Mulțumescu-ți ție Doamne că m'ai scos dela moarte! — Și nu știa becisnicul că alta volestă Dumnezeu cu dânsul.

Și se duse la casa sa și mâncând și bând bine, se culcă, să doarmă. Și acolo unde dormia, i-se arătă iarăș cel ce îl izbăvisese dela zid și li zise:

— Dară de ce mi-ai adus tămâie și luminări? Socotește oare cu mintea ta, că-mi plac faptele tale celea fără de lege? Ci să știi, că pentru aceea te-am izbăvit de moartea dela zid, ca să nu mori în odihnă și să nu te vază nimenia. Ci te voi duce să mori în țapă, ca să te vază oamenii și să se înfricoșeze a urma cărările tale.

Iară el, dacă văzu vedenia, se trezi înfricoșat și vede afară cum stau oamenii legii, gata să-l prinză. Și intracel ceas ducându-l la judecător, porunci judecătorul să-l puie în țapă în mijlocul târgului, ca să-l vază și mari și mici.

Așa a plătit Dumnezeu ucigașului aceluia.

Dionisie Ieromonahul.

Mama: Așa vrea Dumnezeu.

Marioara: Mamă dragă! M'am întâlnit cu Baba Ileana. M'a întrebat de toate și a spus, că ea va vindeca pe Ionel...

Mama: (mirată) Baba Ileana?... Dar ce știe ea?!...

Marioara: Știe multe! Mia spus, că pe Petre din deal ea l-a vindecat. Ion din vale avea duh rău și ea l-a scos, pe pruncul năni Safta, ea l-a scăpat și spunea, că va scăpa și pe Ionel!...

Mama: Marioară dragă! Învățat-ai tu ceva la școală. Poți să-mi spui, că la boală cine poate ajuta?...

Marioara: Da, mamă! Întâi Dumnezeu și apoi oamenii învățați, doctorii.

Mama: Spune-mi acum: Baba Ileana este Dumnezeu sau doctor?...

Marioara: Nu-i.

Mama: Și ne poate ajuta?...

Marioara: Nici eu nu știu!...

SCENA 3.

Cei de sus, Baba Ileana.

Ileana: (intră) Bună ziua să deie Dumnezeu. Am auzit, că băiatul e bolnav. Pentru ce nu m'ați chemat mai de grabă?... Odată îl puteam în picioare. Căci vezi Dta, eu am vindecat pe mulți. Eu știu să vindec de deochi, de duh rău, de vânt năpraznic și de ori ce boală. Știu descânțece multe. Apoi am și leacuri multe.

Mama: Ce fel de leacuri?...

Ileana: Buruiene strănse la 40 sfinți, la Paști, la Rusalii, la ziua Crucii, în ziua Precestei. Fiecare are putere, dacă e folosita cum trebuie...

Mama: Cum?!...

Ileana: Cum? Apoi să vezi D-ta. Unul e bolnav de duh rău. Îi descântec, dar înzadar i-aș da leac din o bureană culeasă la 40 de sfinți. Trebuie să-i dau din cea culeasă la Rusalii. Atunci prinde, și bolnavul scapă!...

Mama: Ce buruieni culegi Dta?!...

Ileana: (râzând) Cugeti, că îți voi spune?... Atunci baba Ileana din ce ar trăi?!...

Mama: Și ce ai cere dela mine?

Ileana: (merge la pat și privește spre Ionel) Cum văd are duh rău. Răsufală greu. Trebuie să-i fac de 3 ori pe zi descânțece în 9 zile. În fiecare zi să aduc din leacurile mele.

Mama: Și ce ceri?!...

Ileana: Eu nimic!... Îmi trebuie însă un car de lemne. Trei găini negre. Nouă ștergare, un țol gros și 100 lei legați într-o măramă neagră.

Mama: Și pentru ce, toate aceste?!...

Ileana: Întrebi, că pentru ce? Dar baba Ileana să lucre în zădar?!... Adecă vreau să zic, că și duhurilor rele trebuie să le dau, ca să iasă din copilul acesta. Apoi nice D-ta nu poți pofti, ca eu să dau dela mine. Altcum nu ajunge nimic vraja...

Marioara: Babă Ileană! Nouă ne-a spus

la școală, că vrăjile și descânțecele nu ajung nimic...

Ileana: Vouă vă spun multe la școală, dar baba Ileana știe și mai multe! Nu credeți ce vă spun acolo!...

Mama: Te-am ascultat destul. Să ieși din casă și mai mult să nu vii aici. Volești să-mi strici și copila cu vorbele D-tale.

Ileana: Ce zici?... Să ies?... Nu vrei să-ți vindec copilul?... Să știi, că va muri!... Numai eu îl pot face sănătos!

Mama: Eu îmi pun nădejdea în Dumnezeu și în oamenii învățați. Un doctor poate cunoaște boala, și nu are lipsă de descânțece. Noi ne rugăm. Doctorul dă leacul și Dumnezeu va ajuta.

Ileana: Mulți am văzut eu murind după leacurile doctorilor!... Așa va fi și aici!...

Mama: Babă Ileană! Nu aștepta să-ți înșir pe toți câți au murit după descânțecele și leacurile D-tale. Te du cu bine!

Ileana: Eu merg, dar voi veți vedea (iese).

SCENA 4.

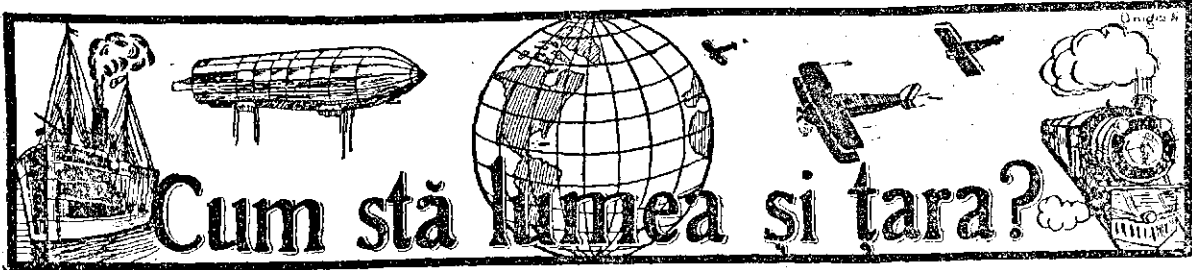
Cei de sus, afară de baba Ileana.

Marioara: (privind după Ileana) Mamă dragă s'a mânia nana Ileana!...

Mama: Și dacă s'a mânia? Ce-ți pasă ție?!...

Marioara: O să ne facă rău. Căci ea zice, că știe multe!...

Mama: Nu știe ea nimic, numai îmbată lumea și pe oamenii proști, cu apă rece... Ce

Zece ani dela unirea Basarabiei

27 Martie 1918—27 Martie 1928

Sânt zece ani de când adunarea Națională din Basarabia — „Sfatul Țării” a declarat această provincie românească unită cu Țara-mamă, România. Sânt zece ani de viață națională comună. Azi nu mai este apa Prutului hotar de despărțire a fraților. Sântem un singur trup românesc. Dela apele lucitoare-albastre ale Nistrului până la Tisa îndepărtată, dela granița Ardealului, — vorbim aceeași limbă dulce, cântăm aceleași doine strămoșești pe care nu le înțelege nimeni în lumea întreagă decât noi, fiii mândri ai acestei nații blagoslovită de Dumnezeu.

Aceleași simțuri, aceleași gânduri curate și aceleași visuri ne mângâie sufletele... Suntem uniți pe vecie. Nu ne va despărți nimic și nime, pentru că Pronia cerească, care în cursul multor veacuri ne-a păzit și ferit de pieire, a vrut această unire a noastră. **O Putere** nevăzută și necunoscută ne lumina căile, ne conducea în fel minunat spre limanul bucuriei și a fericirii. Din mijlocul poporului oropsit și desnădăjduit se ridicau oameni-proroci și voevozi duhovnicești, cari propovăduiau venirea zilei mari a întregirii neamului. În zilele grele de lupte și **pregătire** se iveau eroi apărători ai poporului, îndurau răstignire și mucenicie pentru credințele

sfinte... Tot drumul lung al nostru e plin de lacrimi, e plin de sânge.

Pentru împlinirea marelui vis

„Ne-au răposat

„Și moșii și părinții...”

Din sfinții și mucenicii Ardealului, din eroi-luptători ai Munteniei și Moldovei, din jertfele țarismului din Basarabia ne-am făurit un hram, o biserică mare a românismului.

Prin sângele vărsat în războiul lumii ne-am câștigat întregirea. Prin tăria sufletelor noastre călitate în lupte ne ridicăm azi zid mare și tare la hotarele României Mari.

Prin glasul nostru eșit din adâncul sufletelor conștiente — noi vestim lumii întregi, că zidurile groase nu pot fi pătrunse de săgețile veninoase ale urei, că nici o oaste din lume nu va putea trece peste aceste fortărețe ale Cetății neamului nostru. Unirea e sfântă, Unirea e veșnică.

Chișinău

Iorgu Tudor

Pedeapsă de 34 milioane. Elias Weiss și David Spiegel din Sătmar au adus în țară mai multe sute de metri de mătăsă pe vama cucului, ca să scape de vamă. I au descoperit însă și tribunalul i-a pedepsit cu 34 milioane lei taxe vamale și despăgubire către stat.

Ce mai e nou în politică

De sfintele sărbători ale Paștilor au încetat pe câteva zile și frământările politice din țara noastră.

Parlamentul a fost închis încă înainte de Dumineca Floriilor. Insa înaintea de-a pleca la ale lor, politicienii au mai ținut o seamă de constatări, în care și-au spus părerile asupra luptelor viitoare.

O astfel de consfăruire au avut senatorii și deputații guvernamentali, unde d. Vintilă Brătianu a spus iarăși că n'are de gând să plece dela putere, fiindcă se simte încă tare să rămână. Vrea să facă mult căutatul împrumut și să în-tărească Leul.

De altă parte, opoziția toată, în frunte cu Partidul național-țărănesc și cu d. Iorga, susțin că, între grelele împrejurări prin cari trece azi țara, ne mulțămim în launtru și pândim mai e înverșunare decât oricând de dușman de dinafară, guvernul liberal trebuie să plece fara amânare, căci acest guvern nu mai este în stare nici să liniștească țara nemulțumită, nici să-o apere de atacurile celor ce vreau să ne umilească ori chiar și să ne ciopârtească granițele.

Domnu Maniu la Blaj

În Dumineca Floriilor d. Iuliu Maniu în trecere spre Cluj, s'a oprit pe câteva ceasuri la Blaj, unde a dat o seamă de lămuriri, vechilor prietini și cunoscuți cari s'au grăbit să-l salute cu toată dragostea în vechiul său cuib de lăptos glorioase.

— Noi luptăm din toate puterile — a spus d. Maniu. — ca liberalii să plece și încă foarte curând. Țara trebuie prin mari greutateți, din cari numai un guvern nou poate să o mântuiască.

ai învățat tu la școală?!... Ce și-a spus părintele?...

Marioara: Să ne punem nădejdea în Dumnezeu, să ne rugăm și să așteptăm, ca prin oamenii învățați, El să ne ajute!...

Mama: Așa să fie!...

(Cortina.)

Actul II.

Scena ca în actul I. Ionel tot în pat, doarme.

SCENA 1.

Mama, Marioara.

Mama: Marioară dragă, tu n'ai dormit nimic în noaptea asta?...

Marioara: Mamă dragă! Cum ași fi putut dormi?... Ionel era atât de neliniștit, iar D-ta ostentă!... Am stat puțin la căpătâiul lui; îi muiam cărpele în apă rece... și el se tot ruga... Poate nu era la sine...

Mama: Cum poți zice aceasta?

Marioara: Pe cine îl doare, se cugetă la durerea sa... Nu se cugetă la alta...

Mama: Dar la Dumnezeu?!...

Marioara: (cu convingere) Da, mama dragă!... El ne va ajuta!...

SCENA 2.

Șandru și cei de sus.

Șandru: (intră) Christos a înviat!...

Mama: (îngrijată) Mai lin, Șandre dragă. Ionel doarme!...

Șandru: (dârz) Ionel doarme?!... A dormit și la Crăciun... Doarme și azi la Paști? Toaca sună, clopotele răsună și întreg satul e plin de strigătele: Christos a înviat!... Și el doarme?!... Pentru ce?...

Marioara: Știi tu treaba cu tine!... El s'a răcit foarte... Doctorul spune, că are aprindere de plămâni...

Șandru: Doctorul?!... Dar eu n'am nimic.

Mama: Tu nu, dar Ionel e mai slab decât tine...

Șandru: (îndoioșat) Și el m'a scăpat dela moarte!...

SCENA 3.

Cei de sus, Învățătorul.

Învățătorul: (intră) Christos a înviat!...

Toți: Adevărat că a înviat!...

Învățătorul: Unde-i Ionel?...

Mama: E în pat, bolnav, și doarme!...

Învățătorul: Doarme?... Și ce are?!...

Mama: Aprindere de plămâni. Doctorul ni-a dat leacuri și ne-a spus, că acum în dimineața asta va fi criza...

Învățătorul: Criza?!... Atunci numai Dumnezeu ne poate ajuta!... Veniți copii, să ingenunchem cu toții și să ne rugăm pentru micul și bunul Ionel, ca Dumnezeu să-l ajute!...

(Ingenunchie cu toții. Învățătorul zice cu glas înalt): Tatăl nostru... și: că a ta este împărăția și puterea și mărirea a Tatălui, și a Fiului și a Spiritului Sfânt. Amin!... (Se scoală cu toții).

Mama: Da, a Lui este împărăția puterea!...

Ionel: (din pat) Mamă dragă!...

Mama: (fuge iute la pat) Ce e, puiul meu!...

Ionel: Mamă dragă!... Eram sus... și de tot!...

Mama: Ai visat!...

Ionel: Ba nu, mamă dragă!... Era să ducă dela tine... dar eu m'am rugat că ingerul care mă ducea, și el mi-a făgăduit va cere dela Cel de sus, ca să mă lase viață... M'a lăsat într'o întunecime... Și odată, ca și cum de jos ași fi auzit „Țara noastră” și la sfârșit, că „a Ta ieste mărirea și puterea...!... Și întunecimea s'a desfiat. Ingerul a apărut și mi-a spus, că pot veni, mamă dragă!...

Mama: (îl îmbrășoșează) Puiul meu, dragă!

Ionel: (se destace din brațele mamei) mulțămesc mamă!... Dar cine e aici?...

Mama: Domnul Învățător, Șandru și Marioara...

Ionel: Dar pentru ce?!...

Mama: Ai fost greu bolnav și azi marel!...

Învățătorul: Știi tu Ionel, că astăzi e Paștile. Ziua învierii!... Christos a înviat!

Ionel: Adevărat că a înviat. Cum mulțămesc, domnule Învățător, că ai venit mine?...

Un asemenea guvern astăzi numai Partidul național-tărănesc poate să-l facă.

Vom merge la Alba-Iulia și vom arăta acolo, că țara este de aceeași părere cu noi. Și mai ales vom dovedi, că neamul românesc nu va îngădui niciodată, nimănui, să se atingă de granițele pe cari ni le-a dat Dumnezeu și oasele sutelor de mii de ostași sângerăți pentru îndeplinirea visului național.

Eu voi merge după Paști în Sălaj, unde vom pregăti marele congres al partidului, apoi voi veni în județul Alba și în Bănat, pentru același scop. Și am nădejdea, că și țara și cei cu cădere, ne vor da dreptate și vom izbândi.

Sfârșindu-și lămuririle, în cea mai frățească căldură, d. Maniu a plecat spre Cluj, cu acceleratul dela ora 5.

Rugăciunea unui American pentru biserica noastră. Un vechiu cetitor de al nostru din America, George Suciu din Indianapolis, a cetit și el cu multă îngrijorare lupta pe care o purtăm cu atâta îndârjire pentru sfânta noastră biserică. Ingrijorat, din inimă, pentru soarta bisericii noastre, el a rostit de atunci zilnic rugăciunea de mai jos. Bine ar fi dacă credincioșii noștri ar rosti și ei zilnic această rugăciune frumoasă, cu toată deocamdată am trecut peste marea primejdie. Dumnezeu va asculta rugăciunile rostite din inimă ale credincioșilor noștri și ne va apăra barămi de aici înainte de primejdii. Iată rugăciunea:

„Binecuvântată să fie îndurarea ta, Doamne Isuse Hristoase, împăratul nostru și fiul lui Dumnezeu, căruia ne închinăm. Tu ești Dumnezeu nostru, începătorul vieții noastre și nădejdea noastră mai pe sus de toate. Când îndurării tale i-s-a făcut milă de noi și a bineplăcut iubirii tale, ai venit întru răscumpărarea neamului nostru, așezat-ai aici pe pământ o biserică întru asemănarea împărăției tale cerești, cu iubire ai ridicat-o, cu îndurare ai crescut-o, sufleteste și ai logodit-o. Și iată acum vrăjmașul oamenilor, cu slugile sale o tăgăduiește cu obraznicie. Doamne, ajută servilor tăi și părinților noștri sufletesti, să o apere cu pacea ta. Inmozie inimile cele tari. Amin“.

Invățătorul: Nici cum!... Vei fi sănătos... Vei veni la școală și vei fi școlarul cel bun, ca și până acum!...

Sandru: Dar eu cum să-ți mulțămesc binele, ce mi-ai făcut și ai suferit atâta pentru mine?

Ionel: N'ai ce mulțumii... Trebuia să faci... Lasă!... (trist) Imi pare rău, că n'am fost la înviere, ca să pot și eu cânta cu alții dimpreună: „Christos a înviat“... așa cum ne-a învățat domnul învățător...

Invățătorul: Lasă, că vom cânta acuma.

SCENA 4.

Cei de sus. Intră școlari și școlărițe.

Școlari, școlărițe: (toți într'un glas) Christos a înviat!...

Cei de mai înainte: Adevărat că a înviat!...

Invățătorul: Vă laud, că ați venit să vedeți pe micul Ionel. Îi este mai bine. Ar dori să cânte cu noi: Christos a înviat!... Vă aranjați și să cântăm. Una, doauă: (încep și cântă cu toți) „Christos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând; și celor din morminte viață dăruindu-le“.

(Cortina.)

„Glorioasa Biserică dela Blaj“

— Cuvintele celui mai mare istoric al neamului nostru despre Biserica Unită —

Nicolae Iorga vorbește la legea Cultelor

Nicolae Iorga vorbind la legea Cultelor. Când cu desbaterea legii Cultelor la Senat s'au găsit glasuri cari să ridice ponoase foarte grele la adresa Bisericii românești unite cu Roma. Acestea ponoase au fost pornite, firește, ori din prea mare zel pentru ortodoxia pe care nime n'a atacat-o de altfel, ori din răstălmăcirea adevărilor istorice. Trist era însă faptul, că ponoasele porneau dela frați împotriva fraților, al căror românism și dragoste de neam n'a fost nici odată mai prejos, decât al celor ce ridicau piatra în potruiva Bisericii Blajului.

Iată însă că acestea ponoase au fost desmintite chiar de omul, care este mai în măsură decât oricine să cunoască rosturile trecutului nostru.

N'a pierit încă dreptatea și nu va pieri niciodată, nici chiar atunci, când clocotesc cele mai inversunate patimi omenești.

Recunoașterea dreptății a venit în acest caz dela d. Nicolae Iorga, cel mai mare cărturar al neamului nostru, a cărui faimă este cunoscută nu numai în țara noastră, ci în toată lumea cultă și învățată.

Și d. Iorga, pe lângă că este mare cărturar, mai este și *ortodox*, deci nu poate fi invinuit de nimenea că ar părtini tocmă Biserica Unită.

Vorbind la desbaterea legii cultelor în Adunarea Deputaților din București d. Iorga a spus o cuvântare minunată, ca toate ale sale, din care spicuim următoarele:

— „Biserica unită este indrituită a rămânea în mijlocul poporului românesc.

„Ea este indrituită, orice părere ar avea tânărul și aprinsul cleric care se găsește în fruntea arhidiecesei ortodoxe din Ardeal, și pe care l'am cunoscut

ca profesor în momentul când se forma, fără îndoială, această puternică credință agresivă (pornită spre atac), pe care l-am regăsit apoi manifestând această idee frumoasă, dar nerealizabilă, de a reuni imediat cu forța Statului român pe toți Românii în aceeași biserică.

...Este o fericire pentru noi, în afară de tot ce a dat ea în glorioasa Biserica dela Blaj — și gloria aceasta nu i-o poate lua nici o pasiune, nici o nedreptate, ci este un motiv pentru care această Biserica are dreptul să se așeze dâră în fața dreptului său și să nu-l dea nimănui. Avem nevoie de legături cu Apusul. Ele folosesc mai mult decât legăturile unei prese câștigate sau legăturile unor călătorii scump plătite sau legăturile unor discursuri de banchete — legături cari prin Biserica unită se stabilesc între noi și între popoarele al căror sânge este și sângele nostru“.

Falsificatorii de franci din Ungaria puși în libertate

Ne mai aducem aminte câtă vâlvă a făcut în lume marea șmecherie dela Budapesta, când o seamă de înalte persoane au falsificat franci francezi, chipurile ca să-și ajute țara. Atunci, mai ales la cererea Franței, judecătorii lui Horty au turnat la închisoare pe vinovați, în frunte cu prințul Windischgrätz și cu Nádossy, fostul căpitan al poliției din Budapesta. De încuiați au fost ei încuiați nu-i vorba, dar numai de ochii lumii, căci falsificatorii au petrecut mai mult afară decât în închisoare, dându-

Păpădia

— Legendă —

*Era mândră și frumoasă
Fata mării, Păpădia,
Căci în galben își vopsise
Portul tot, fota și iia.*

*Și, gătită,
Primenită,
Intr'o zi de sărbătoare
S'a pornit să întâlnească
Pe voinicul, mândrul soare.*

*Intâlnindu-l, blând îi zice:
— Mult mie-ști drag, bădiță, drag
Dorul tău m'a pus pe drumuri
Ș'am venit la tine'n prag!*

*— Rău îmi pare, fetișoară, —
Îi răspunde 'nduioșat —
Prea târziu, căci eu pe alta,
Tot ca tine, mi-am luat!*

*Dar să nu fi supărată
Te-oi prefăce'n floricea
Cure'ntăi în primăvară
Să pornești în calea mea.
Și de-atuncia Păpădia
Fata mării cea aleasă
In ajunul primăverii
Soarelui în cale-i iasă.*

Fărăgău.

Theodor A. Bogdan.

Răspuns la o scrisoare din America

— În treaba pocăinței —
de par. Nicolae Brinzeu.
(Urmare din numărul trecut)
II.

De când mă ocup cu învățăturile pocăinților, de aproape 20 ani, am primit multe scrisori. Cele mai multe fără iscălitură (anonim), încât nici n'aș fi știut cui să-i răspund. Unii — da, s'au găsit și de aceia, cari — imi atrăgeau luarea aminte, să mă las de arătarea greșelii (combaterea) pocăinților, mai bine să mă pocăiesc și eu. Imi aduc aminte, în timpul războiului, colo în depărtatul Torontal, primeam mereu scrisori dela o săsoaică din Ardeal, pe care n'o cunoșteam. O femeie de rând se vede, dar credincioasă în felul ei, auzise pe semne de mine și-mi scria, scria mereu, să-mi văd de mântuirea sufletului, să nu mă mai lupt cu pocăinții...

La scrisoarea aceasta imi pare bine, că trimițătorul ei imi cere răspuns, și încă răspuns la gazetă. I-l dau, căci precum văd, omul nostru, deși rătăcit, dar este în el bunăvoință și poate nu e vina lui, că nu cunoaște adevărul mai bine, ci numai așa, cum îl cunoaște.

1. Precum vedeți, omul meu înainte de toate își cere iertare, că imi scrie „Domnule“, și nu imi scrie „părinte“, cum așa de frumos

Citiți „UNIREA POPORULUI“

li-se lungi slobozenii sub cuvânt că sunt bolnavi și trebuie să-și caute de sănătate.

Acum nu mai stau în temniță, nici măcar de formă. În ziua de Joi, 5 Aprilie, tribunalul unguresc le-a dat calea la toți, ca amnistiați, sau iertați de pedeapsă, printr'o hârtie a lui Horthy dintr'un prilej oarecare. Pe Windischgraetz nici nu l-a găsit amnistia în închisoare (fiind la cură, acasă), iar Nadossy după iertare a plecat la o moșie a sa, cu automobilul, cum se cade unui „domn mare“ ca dânsul. Deodată cu Nadossy au mai scăpat și Hajto, Gerő, Kurz și Schwetz.

Prin aceasta, falsificările de franci din Ungaria au fost uitate, adică: „celea foaste s'au făcut nefoaste“. În schimb câți bieți găinari mărunți nu gem în închisori, până nu vor plăti „și filerul cel mai de pe urmă“..!

Hoji de orașe mari

○ luptă între poliști și tâlhari la Berlin

Omul dela sate când aude de tâlhari, se gândește la câte un biet sărăntoc, care mai fura câte un pui, câte o găină, poate chiar și câte o coastă afumată din podul vecinului. Oamenii dela orașe mari însă rād de astfel de tâlhării.

Acolo sunt hoji cari trăesc numai din furt, așa cum trăește măestrul din măestria lui. Se însoțesc mai mulți și își cumpără tot felul de uneite, de spart zidul, de topit uși de fer și chei cari se nimeresc pe tot felul de zaruri. După ce s'au provăzut hoji aceștia cu toate sculele de spart, țin sfat și pleacă noaptea la lucru.

O astfel de bandă de hoji din Berlin s'a sfătuit ca să spargă o mare bancă din orașul acela.

Hoji în pivniță

Cum banca aceea era bine întărită și încunjurată din toate părțile cu uși și gratii puternice de fier, hoji s'au socotit să înceapă spargerea băncii din pivniță. După ce însă nici în pivnița băncii nu puteau pătrunde, s'au turisat în pivnița vecinului și de acolo au început să muncească. Câteva nopți de arândul au tot spart la zidul băncii, până ce au ajuns la lăzile mari de oțel, unde era încuiat aurul și argintul.

spune poporul nostru (și aproape toate popoarele creștine) la preot. Căci la Matei 23, 9, s'ar fi oprit a se zice „părinte“ altuia, decât lui Dumnezeu. Ei bine, *Scriptura să știm, cum să o înțelegem, nu putem scoate numai un cuvânt ori un șir din ea și așa să judecăm.*

La Matei cap. 23, Hristos arată vina fariseilor și apoi le spune aspre cuvinte de mustrare, pentru îngâmfarea și fățărnicia lor. Îngâmfarea, acesta e păcatul păcatelor; fariseilor îngâmfăți le plăcea să șeadă la locurile de frunte, să li-se zică „abba părinte“ (vezi Rom. 8, 15. Gol. 4, 6); să fie numiți „ învățător“, „părinți“, „dascăli“. Hristos spune ucenicilor săi, să nu se numească așa, *să nu caute asemenea numiri.* „Unul este părintele vostru, carele este în ceruri“, zice Hristos. Asta înseamnă, că *Dătătorul vieții, Acela, dela care vine toată bunătatea, este singur Tatăl ceresc; dar de aci nu urmează, că în înțeles pământesc nu ar fi părinți dintre oameni. Fiul rătăcit, reintors la tatăl său a zis: „părinte greșit-am la cer și înaintea ta (Luca 15, 21). Dumnezeu Tatăl... dintru carele se numește tot neamul în cer și pe pământ“, (Ef. 3, 14—15.) e una, și părinții pământești sunt alta. Preotul încă e părintele creștinilor, căci prin el au ei nu viața trupească, ci viața sufletească; a fost, prin urmare, foarte la loc, ca preoții, slujitorii „Ierusalimului celui de sus“ ai Bisericii, „care este muncă nouă tuturor“ (Gal. 4, 26), să se numească părinți.*

O nenorocire pe ei

Văzându-se ajunși la țintă, hoji iau sculele cari topec și ușa cea maitare de oțel. Cum au început însă să lucre cu mașina de topit, flacăra a ajuns la ceva hârtii, cari îndată au luat foc. Inzadar au fost toate ostenețele lor, focul nu l-au putut stinge. Fumul a ieșit afară și atunci au dat vecinii de veste, că cineva a intrat în localul băncii. Îndată se dă de știre la poliție și cât ce bați în palme, poliștii i-au la goană hoji.

O goană pe acoperișurile Berlinului

Cât ce au simțit tâhării că li-s'a dat de urmă, au luat-o la sănătoasa, dar nu pe uși, cum ar face un hoj de al nostru, ci de-a dreptul în podul căsii și de acolo pe acoperiș. Bandiții dela orașe mari sunt pășiți și umblă pe acoperișuri ca pe uscat. Poliștii încă le cunosc bine toate apucăturile lor și o iau și ei de alungul palatelor din Berlin și fug noaptea după bandiți pe înălțimile caselor ca niște strigoii. Hoji însă își au ascunzișurile lor, și bun de picioare trebuie să fie poliștii acela care poate să pue mâna pe făcătorii de rele dela orașele mari.

Tâhării au dispărut fără urmă și acum poate iar își bat capul să și încerce norocul la altă bancă.

Sâmbăta morților

Sinodul arhidiecezan din anul trecut a adus o hotărâre foarte bună, anume ca de aici înainte în toate parochiile Arhidiecezei să se prăznuiască pe o formă, și încă cucât se poate de mare pompă, Sâmbăta morților în Sâmbăta lui Lazar. Preotul, după sfârșitul vecerniei, să iasă în țințirim, să slujească un părăstas, să cetească deslegarea morților și apoi să spună o predică potrivită, după ce a sfințit măștișoarele pe cari credincioșii le așează pe morminte.

Exelența Sa Înaltpreasfințitul nostru mitropolit a și dat un circular, prin care a poruncit, cum să se facă rugăciunile acestea în toată Arhidieceza pe o formă. Și în Sâmbăta lui Lazar s'au și făcut slujbele acestea pretutindenea. În cimitirul Blajului părăstasul l-a slujit părintele profesor Iuliu Maior, făcând pe cântorul pâr. profesor Ioan Moldovan. Dar lume

nu a fost multă, pentru că credincioșii veneau pe rând, neobișnuiți încă cu noua orânduire.

Ni-ar plăcea ca la anul această slujbă să se facă seara la 7, pe când credincioșii își vor fi curățit și împodobit cu toții mormintele. Mormintele să fie împodobite toate și cu lumini, să meargă toată lumea la morminte, să slujească mai mulți preoți și diaconi și fești-lăși, și să cânte corul teologilor. Să facem și noi din Sâmbăta morților o mare sărbătoare, dupăcum fac credincioșii bisericii apusene, pentru că nu este un popor cult și vrednic de viață acela, care nu-și știe cinsti pe morții săi.

Biserica apuseană sărbătorește ziua morților cu mare pompă și cu multă cucernicie la seara de 1 Noemvrie, când toamna a început să usuce frunzele arborilor și firicelele de iarbă, când totul pare pustiu și mort, când întreagă firea ne aduce parecă aminte de toată deșertăciunea lumii acesteia și de moarte; nu mai luminițele de pe morminte și florile ne aduc aminte parecă de viață, de o viață viitoare și mai frumoasă. Biserica răsăriteană prăznuiește ziua morților în Sâmbăta lui Lazar când suflul de primăvară a început a aduce deabinelea, când pământul posomorit și-a desbrăcat haina de jale a zăpezii, și floricelele de primăvară au început a-și scoate de sub pământ mugureii, când totul ne aduce aminte de marea sărbătoare a firii, de reînvierea ei, de mărita zi a învierii. Biserica apuseană ne aduce aminte de moarte, pe când cea răsăriteană de învierea cea de obște. Frumoasă e una și alta, numai de am ținea-o și noi pe noastră cum o țin apusenii pe a lor.

Să nădăduim că la anul ne vom aduce aminte mai cu drag de morții noștri.

Cocoș bătătos Printr'un sat din Ungaria a trecut zilele trecute un domn care mână motocicletă (un fel de automobil în care încap un singur om). Deodată numai se trezește că i sare la spate un cocoș, care atâta l-a tot ciocănit până a început a-l podidi sângele, așa că a fost silit să se oprească și să se războiască în toată regula cu cocoșul bătătos.

La Matei 23, 8, 10. Hristos oprește și aceea, ca cineva dintre oameni să se chieime *învățător ori dascăl*, căci unul este învățătorul și dascălul nostru: Hristos. Dar pentru aceea tot Hristos îi zice lui Nicodim: „tu ești învățător în Israel“ (Ioan 3, 10), iar sf. Pavel se numește pe sine „învățător al neamurilor“ (2 Tim. 1, 11.). Se înțelege, altcum își zice sf. Pavel „învățător“, altcum se poate numi preotul „învățător“, și altcum se numeau fariseii!..

Hristos a spus cuiva care i-a zis: „învățătorule bun“: „ce-mi zici bun? *Nimeni nu este bun* numai unul Dumnezeu“ (Mat. 19, 16—17.). Asta a zis-o Isus iarăși din umilință, întorcând asupra lui Dumnezeu lauda, ce i-se aducea lui și dând omului să înțeleagă, că dacă îl crede pe el bun, sa-i creadă că e Dumnezeu. Dar de aci nu urmează, că nici un om nu s'ar putea numi bun. Insus Hristos vorbește de oameni buni (Mat. 5, 45 „soarele său îl răsare peste cei buni și peste cei răi“; 20, 15 „oare este ochiul tău rău pentru că eu sunt bun“; 21, 25, 23, „bine slugă bună și credincioasă“) și se numește pe sine bun (Ioan 10, 14, „eu sunt păstorul cel bun“..).

Iată dar, că se adeverește, ceea ce spunem de atâtea ori: că nu-i destul să știi citi și să ai credință ori inimă bună, ca să *înțelegi Scriptura*. Nu, la aceea trebuie mai multă cunoștință. De aceea foarte bine face Biserica, dacă nu lasă, ca fiecare să tâlcuiască ei Scriptura, ci

o tâlcuieste ea cu ajutorul Spiritului Sfânt și a învățaturii moștenite.

2. Ce privește *botezul* prin cufundare prietenul meu caută să îmi dovedească, cum acela așa a fost pe vremea apostolilor, și așa a fost la vechii creștini. Foarte adevărat, eu pot să-i spun și mai mult. Chiar în zilele noastre, la frații ortodocși din regatul vechi botezul se face prin cufundare. (Așa au luat dela Greci, cam de 200 ani). Dar de aci nu urmează, că *numai botezul prin cufundare e bun!* Nicăiri nu se spune în Scriptură acest lucru! E adevărat că la Rom. 6, 4 și la Cor. 2, 12, cufundarea și ieșirea din apă la botez se aseamănă cu îngroparea și învierea lui Isus. Dar asta nu se poate lua ca o regulă, ca numai prin cufundare să se facă botezul; tocmai așa cum cuvintele dela Rom. 6, 3, „oricâți în Hristos ne-am botezat“, nu pot însemna, că botezul are să se facă *în Hristos* și nu în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt, cum e rânduit la Mat. 28, 19. și cum o cere și *Marțurisirea credinței baptiste*, București 1923 art. 8.

Deci din cauza botezului nime n'are prințină să se facă pocăit, căci fie prin cufundare fie prin vărsare de apă, el tot botezul lui Hristos este.

3. Îmi place foarte mult, unde trimitătorul scrisorii recunoaște, că dacă toți preoții *ar predica și ar lumina poporul*, nu s'ar fi rătăcit pe la diferite credinți. Asta o știm și noi. De aceea au rânduit apostolii, ca preoții să

Arhieriei și Legea Cultelor

Părți mai însemnate din cuvântările pe cari le-au ținut Preasfinții Arhieri ai Bisericii Unite la desbaterea Legii Cultelor în Senat

Inalt Prea Sf. Sa Mitropolitul Vasile

După atâtea cuvântări războinice, țin să aduc și cuvântul meu de pace. Dese ori am avut prilejul să spun fraților ortodocși, că numai unirea ne-a dat putința să vedem realizându-se visul nostru național. Aceleași cuvinte de pace le spuneam și credincioșilor celorlalte confesiuni, pentru că „toți suntem fii aceluiaș tată” și că pentru noi toți a fost răstignit Fiul Domnului.

Toate religiile au un singur scop: să ridice pe om până la Dumnezeu, să înăbușe patimile lui și să-l purifice.

Zadarnic s'a căutat aici să se motiveze desființarea unei biserici, sau alta. S'a spus, că biserica unită trebuie se revină la ortodoxim, ca și cum biserica ar forma-o numai arhieriei ei, iar poporul n'ar avea nici un cuvânt. Manifestarea populară din săptămâna trecută ne-a dovedit cât de greșită e teza acelor, cari își inchipuie că uniții n'ar exista ca masse. Orice credincios nu pune în cumpănă, când e vorba de credință, binele și răul, folosul și paguba acțiunii sale. Credința în Dumnezeu e una și ea nu poate fi prețuită cu valori lumesti. Pentru credința lui, cineva își dă sufletul.

Fanaticii unei idei suferă și moartea pentru ideea, în care cred.

S'a spus între altele, că uniții ar fi părăsit legea strămoșească a neamului românesc. Or, legea romană a fost legea noastră strămoșească și până în secolul al IX am trăit sub influența Romei, care ne-a creștinat. Această pă-

rere o susțin cei mai mari istorici ai noștri, cari au fost ortodocși. Uniții cred, că prin legătura lor cu Roma s'au în-

tors la matca firească a credinței strămoșești.

În lupta pentru existență, dăinuiesc

numai acelea specii, cari sunt inzestrate cu armele utile acestei lupte. Așa și în lupta dintre celea două biserici, va rămâne aceea care va fi mai tare în credința ei. În trecut, biserica unită și-a făcut datoria față de neamul său, introducând cea dintâi limba românească în locul celei slovane și odată cu aceasta și alfabetul latin.

Când în 1916, am fost internat la Oradea împreună cu mitropolitul Bălan, ne sfătuiam asupra destinului neamului. Și mereu am mers mână în mână cu ortodocșii în tot ce se refera la viața sufletească și culturală a neamului.

A sfârșit făcând apel la unire.

P. S. Valeriu al Orăzii:

Nu pot înțelege ura nesăbuită îndreptată contra unitismului a celor vre-o 2—300 de neastâmpărați ai ortodoxiei, cari merg până la punctul de-a prezenta pe Români uniți drept Unguri, ori măcar elemente vândute unurilor, făcând prin aceasta cel mai rău serviciu țării și neamului nostru.

În părțile orădane nu prea s'au găsit turburători ai păcii confesionale și astfel nici secta pocăiților nu a putut prinde rădăcini mai adânci, cum este cazul în părțile Aradului, unde turburându-se pacea dintre cele două biserici românești s'a mână multă apă pe moara sectarilor.

Intemeiat pe date istorice, I. Preasfinția Sa arată importanța actului unirii

predice și să stăruie cu și fără prilej, apărând turma de lupii răpitori. „Căci eu știu — spune sf. Pavel către preoții din Efes — că după ducerea mea vor intra lupi grei între voi cari nu vor cruța turma; și dintre voi înșivă se vor scula bărbați cari vor grăi îndrăznicii, ca să tragă pe ucenici după sine” (Fapte 20, 29-30). „Fiule Timotee, scrie altă dată s. Pavel (1 Tim. 1, 18.) această poruncă îți dau... ca să te lupți bună luptă, având credință și bună cunoștință, care unii lăpădându-o, din credință au căzut”.

Durere, Dumnezeu a luat pe preoți nu dintre îngeri, ci dintre oameni. Oamenii au slăbiciuni, cari se văd și la preoți. Din slăbiciunea preotului se face multă sminteală în popor, dar asta numai așa, că lupul răpitor, leul ce caută să ne înghită (1 Petru 5, 8), îi ia în stăpânirea sa. Dacă ar fi în ei credință tare, apoi nu i-ar putea cucerii diavolul, pe lângă toate păcatele preoților, cum vedem de multe ori că de la părinți stricați se găsesc copii de treabă, cari nu se iau după părinții lor.

Că în bisericile românești nu s'a introdus predica pe toată linia, cum e în alte biserici, cauza e că în bisericile orientale slujba fiind lungă, și obositoare, cu greu mai rămâne vreme și pentru predică. În vechime s'au tipărit predicile într'o carte mare, numită *Cazanie*, de acolo se citeau, mai ales la sărbători mari. Poporul așa s'a obișnuit cu Cazaniile, încât pe vremea când s'a făcut unirea în Ardeal, (1700) scriu iezuiții că era vorba la români,

către popă: cele ce sunt scrise acelea să ni-le cetești nouă, ce-i dela tine, ține-ți-le ție, nu fi mai cuminte ca această carte sfântă!...

D'apoi dacă ne gândim, ce preoți aveam noi în vechime: fără școală, fără plată, fără drepturi, în rândul iobagilor; cu biserici de lemn ori de pământ bătut, acoperite cu paie, neavând cărți, haine, vase sfinte, încât nici slujba nu se putea face (cum se văd toate acestea din protocolul vizitației canonice a episcopului Aron 1764). — Ori chiar în caz că nu predică popa — păcatul lui va fi! — nu e în biserica noastră predică fiecare cântare, citirea din Apostol, din evanghelie, psalmii?! Căci la noi toate se fac în limba poporului, nu în limbă veche ori străină, cum se face în alte biserici!

Știm însă, că chiar și acolo, unde avem cei mai buni preoți, unde se predică regulat, unde e cea mai frumoasă rânduială la biserică, — reușește diavolul să prindă suflete. Pentru că dacă și pe vremea apostolilor erau cari se sculau împotriva apostolilor, răsvăteau toate casele „învațând cele ce nu se cad, pentru dobânda necuviincioasă” (Tit. 1, 11.), — cu cât mai vărtos astăzi nu se vor găsi asemenea răzvrătitori?!...

4. Pe urmă, să vedem lucrul ciudat, care ni-se spune în scrisoare. Se spune, că până sunt oamenii în religia noastră, suduie, fac rele, se spovedesc, sunt iertați, apoi iară suduie și fac rele, iar se spovedesc, și tot așa, dar dela păcat nu se conțenesc. *Cum se pocăiesc,*

se opresc dela păcate. „Dacă n'ar fi aceasta lucru Domnului, nu ar fi aceasta”!...

Vorbă să fie!

Până într'un sat sunt 3—4 oameni, trecuți la pocăiți, între 7—800 de creștini, de bună seamă că acești trei—patru se feresc să se arete oamenilor păcătoși. Ei vreau să se arete, că *nu sunt ca ceilalți oameni*, cum s'a arătat fariseul din Evanghelie (Luca 18, 10—12). Asta cu atât mai vărtos, că mai înainte au fost poate cei mai mari păcătoși! De aceea a zis țiganul când l-au întrebat, de ce nu se face pocăit: „Când fusei în adunare, mă uitai împrejur și ce să văd? La unul i-se cunoaște locul unde cândva i-a fost spart capul, altuia îi lipsește jumătate din ureche, pe al treilea îl știu eu... Ce am să caut eu între astfel de oameni? Eu n'am dat foc nimănui, n'am furat dela nimenea, n'am omorât pe nime, n'ai să mai mergi acolo Sovro”, a zis țiganul...

Am aflat însă, că *nu mult ține* sfințenia nici la ei și puțini cum sunt, curând se arată și la ei același slăbiciuni, cari se găsesc la toți creștinii. Nu doresc să stărui mai mult asupra acestui lucru; s'au arătat păcate de ale pocăiților destule ori și în gazete, și rog pe cititorii acestor rânduri să iee numai seama de lucrurile ce se știu despre pocăiții dela ei. E destul.

Țin să arăt însă adevărul pe care îl spune Scriptura: că nu este om fără de păcat, că și dreptul de șapte ori cade în zi (Pilde 24, 16).

dela 1700, învederând că prin neamul nostru nu s'a înstrăinat — cum se afirmă — de idealul românismului, ci mai curând a avut norocul să fie trezit și înălțat la cunoașterea și îndrăgirea adevăratei sale meniri istorice. Limba liturgică românească introdusă de bise-

rica unită contra poruncii exprese a patriarhului Dositeiu, care îi porunca lui Atanasie să nu slujească decât „grecește ori slavonește“, a fost un factor de prima importanță în ridicarea culturală a neamului nostru. Iar apropierea de credința romană a statornicit cunoscutele legături ale neamului nostru cu civilizația apuseană, de pe urma cărora s'a resimțit înspre bine întreagă ființa românismului.

Românească în începuturile sale, biserica unită a știut să se țină sub raportul românismului la o înălțime deadreptul invidiată în tot trecutul său de aproape două veacuri și jumătate.

că dacă-ți greșește fratele tău nu numai de șapte ori ci până la 77 de ori să-l ierți (Mat. 18, 21—22), că „celui ce i-se pare că stă, să iea aminte să nu cadă“ (1 Cor. 10, 12), cu un cuvânt: *de vom sice că păcat nu avem, pe noi înșine ne înșelăm și adevărul nu este întru noi* (1 Ioan 1, 8).

Cu acestea cred că ne-am înțeles, prietene și prietinelor, cari ați citit rândurile acestea de față. Decă va mai trebuie, bucuros mai stăm de vorbă, ca să lămurim adevărul. Căci acesta trebuie să-l căutăm, să-l primim să-l ținem de cea mai mare comoară a noastră, despre care a zis Hristos „adevărul vă va slobozi pe voi“ (Ioan 8, 32).

Ahmed Zogu, peșitor.

Ahmed Logu este căpetenia Albaniei, mica țărișoară care se întinde între Serbia și Grecia. Turcul Ahmed s'a zbatut multă vreme până când a putut să se întărească în scaunul de președinte al republicii albaneze. În iarnă a fost greu bolnav. Iar acum, făcându-se bine și simțind miros de primăvară, s'a hotărât să se insoare. Ii bate gându pe la o prințesă din Egipt, unde și-a și trimis căutătorii, cari au poruncă să nu se întoarcă fără ispravă, ci să-i aducă în proșap inima viitoarei mirese.

Acesta e motivul pentru care Blajul, centrul firesc al acestei biserici, a ajuns să fie locul de întrunire al celor patruzeci de mii dela 1848, rămânând și după aceea, în tot timpul stăpânirii ungare, cel mai temut „cuib al Valahilor“.

În fața acestei situații este cu totul neînțeleasă râvna nesăbuită a celorce vreau să desființeze, cu orice preț, această biserică. Suntem și noi de acord cu gândul unirii Românilor și pe terenul religios și am chiar lansat ideea unui sinod comun al tuturor arhieriei, uniți și ortodocși, dar asta nu înseamnă că lucrul acesta ar putea să fie făcut în sensul și cu mijloacele preconizate de ceice ne vreau peirea.

Nemulțumiți cu agitațiile puse la cale până acum și mai ales cu rezulta-

tul lor, neastâmpărații ortodoxiei vreau să angajeze acum, prin articolul 45, chiar statul în acțiunea lor proselitistă, ceea ce nici de cum nu poate să fie admis. Treceți religioase pot să facă, și ele nu pot fi combătute ori îngreunate dacă să fac din convingere, dar trecețile provocate de agitarea unor meschine chestiuni de ordin material nu pot fi sprijinite de nime și cu atât mai puțin de puterea statului.

I. Preasfinția Sa mai amintește că în comitetul delegaților n'a ajuns nici un singur unit — deși sunt 20 la Senat —, alegându-se, în schimb, Evreul Berkovicz, singurul reprezentant al cultelor minoritare. Incheie cu declarația că nu va vota legea și că își rezervă dreptul de a propune amendamente.

Preasfinția Sa Iuliu al Gherlei

Sunt sigur, că guvernul își dă seama de importanța acestei probleme, a cărei fericită rezolvare o dorim cu toții. Frământarea, care dănuiește în jurul acestei legi de peste 5 ani, ne dovedește cât de importantă e problema și cât e de grea. Ceea ce am cerut mereu de 5 ani, nu este un postulat pe care din vanitate omenească ne-am hotărât să nu-l abandonăm; ci este un postulat care nu are alt scop decât de a face, ca legea să fie pusă în acord cu spiritul Constituției. De când sunt la Senat n'am întâlnit atâta voință, ca acum, cu ocazia acestei legi.

Cu prilejul discutării Constituției ca să respectăm tradiția, am admis, deși poate nu era just, ca biserica ortodoxă să fie numită „dominantă“. Era necesar ca înțelesul cuvântului „dominantă“ să fie bine precizat, spre a nu da loc la ulterioare interpretări greșite. Apoi am, avut din nou prilej să dăm dovadă de spiritul nostru împăciuitor. Dar cuvântările din zilele trecute, au sgândărit toate rănile fără nici o minune și fără nici un rost.

Eu nu voi urma această cale. Noi nu suntem preocupați decât de lege, pentru că voim să punem capăt frământărilor ce există de 5 ani, și să stingem focul care întreține luptele confesionale dintre frați. Nu vom face istoricul bisericii greco-catolice, din care mă simt mândru că fac parte, pentru că biserica Română unită cu roma, are recunoștința veșnică a

neamului său. Ea a fost factor de redesteptare națională și ea a contribuit enorm la deșteptarea conștiinței noastre istorice de latini. Aceasta nimeni n'o poate nega.

S'a zis în focul discuțiilor, că uniții sunt mai răi decât comuniștii, învederându-se astfel, că cine vrea să dovedească prea mult nu dovedește nimic. S'a mai spus, că biserica unită este aceea care provoacă și care agită masele. Suntem dispuși, să probăm netemeinicia celor spuse, cerând, ca, în această ședință chiar, să semnăm toți arhieriei ambelor biserici un proces verbal în care să se hotărăască încetarea luptelor între frați.

Nici un caz, în care noi am fi provocatori, nu se poate arăta. În episcopia Gherlei, pe care am fericirea s'o păstoresc, din 600,000 de credincioși, nu aste un singur străin, toți sunt Români. Am 750 de sate, dintre cari numai 10 sunt împărțite cu ortodocși. Celelalte sunt unite.

După războiu, în loc să fim lăsați să contribuim la ridicarea culturală și materială, s'a început o luptă din afară împotriva noastră, ca să turbure poporul și să-l îndepărteze dela noi. S'au oferit mirenilor tot felul de avantaje, ca să se lepede de credința unită. Cu ce rost s'a încercat să se turbure această episcopie atât de liniștită? De ce s'au înveninat sufletele credincioșilor? Cui a folosit cazul din satul Ocoliș, când preoții ortodocși au ocupat biserica unită, în care au slujit, după ce au stropit-o cu aghiazmă? Pentru a face prozeliti? Dar nici aceasta n'a isbutit.

Preasfinția Sa arată, că Maramureșenii buni și nobili fii ai țării, cari merită toată sollicitudinea noastră, sunt amenințați cu desnaționalizarea. Când o atare primejdie stă deasupra lor, mai era oare nevoie să se introducă între noi ei desbinarea pe chestie confesională printr-o acțiune, pe care n'am pornit-o noi uniții. E oare îngăduit să mai slăbim granițele țării? Zona aceasta de români uniți se deosebește de panslavismul de peste Tisa. Oare nu trebuie să apară cordonul acesta de izolare, necesar nației, de orice acțiune l-ar putea slăbi?

Eu nu învinuesc biserica ortodoxă însăși dar sabalterni au dus acțiunea de propagandă în dauna liniștii și apărării țării

Prin trasarea frontierei cu Cehoslovacia au rămas în această țară 13,000 români uniți, cari stau încă sub autoritatea mea bisericească. Le-am organizat un protopopiat și conștiința lor de neam n'a slăbit. Un preot ortodox rutenian din Basarabia, fost căpitan de cazaci, a venit în Maramureș ca să dizolve și să învrăjbească pe Români. Față de acțiunea lor vremea să repetăm, cu Mussolini, că „dela

Răsărit nu mai vine lumina, ci holera și bolșevismul“.

Dacă ne-am ridicat împotriva unor dispoziții ale legii, am făcut-o, nu fiindcă ne este teamă, ci fiindcă nu voim să fim împiedecați în acțiunea noastră pentru întărirea patriei. În Maramureș, timp de 8 ani de luptă împotriva noastră, am fost părăsiți numai de câțiva credincioși.

Puneți acuma în cumpănă acest infim câștig obținut de biserica ortodoxă, cu răul ce s'a făcut agitându-se și tulburându-se o mare pro-

vincie dela graniță și vedeți dacă rezultatul poate mulțumi pe cineva.

Neamul nostru trebuie să rămână și mai departe unit, pentru că aceasta va face tăria lui și în viitor, precum a făcut tăria lui în trecut, dealungul veacurilor. Așa vom face față dușmanilor cari vor să ne îngenunche. Timp de 228 de ani a slujit biserica unită Ardealul comun al tuturor Românilor și de aceea e mândră. Tăria neamului nostru e tăria lui sufletească, care nu trebuie slăbită.

Hristos a înviat!

Dorim sărbători vesele și ferice tuturor cetitorilor și prietenilor gazetei noastre.

Reunirea „Sfânta Maria“, a Femeilor Române Unite din Sibiu, cu onoare **Vă invită la Reprezentația teatrală** urmată de dans ce aranjază Luni, (a doua zi de Sf. Paști), în sala cea mare dela „Unicum“, sub conducerea dlui D. Axente. Inceputul la orele 8^{1/2} seara. Bilete se află de vânzare la Banca „Americana“ strada Pintenului Nr. 28 precum și seara la cassă. Venitul curat este destinat pentru scopuri de binefacere și înfrumșetarea bisericilor. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se publică. In Program: 1. Declamație, de micuțul Rares Axente. 2. Nepotul răsfățat, comedie-farsă în 5 acte de A. Kotzebue, localizare de T. V. Păcățianu. După producțiune dans.

Osândire hoțului dela „Monitorul Oficial“ Tribunalul dela București a osândit pe fostul director al „Monitorului Oficial“, (gazeta oficioasă a țării) la 5 ani temniță și la despăgubire de 56 milioane lei, iar pe Ion Petru Vasiliu, fostul casier, la un an temniță și 800 mii lei despăgubire câtră stat.

Biserică de vândut. Mai rar ca credincioșii să-și vândă ei înșiși de bună voie biserica. Iată însă că războiul a făcut-o și aceasta. Biserica evanghelico reformată din orașul Pilsen (Cehoslovacia) este de vânzare, din cauza marelui sărăcie a parohiei. Un mare comerciant a și început să o târguiască. El are de gând să facă din ea un mare bazar în care se vor vinde tot felul de lucruri.

Clopot care omoară. În orașul Radrigo din Salamanca (Italia), Dumineca trecută s'a ținut o procesiune de Dumineca Florilor, la care a luat parte toată lumea. Înainte mergeau copilele, îmbrăcate în alb, apoi băieții, preoțimea și poporul. Inconjurând biserica, deodată s'a auzit o trosnitură și apoi o bubuitură. Ce se întâmplase? Clopotul cel mare căzuse din turn și omorâse trei copile iar pe vreo 7 le rănise g.ozav.

Adevărată bătaie alui Dumnezeu asupra Italiei. De o vreme încoace Italia este tot mai des bătută de Dumnezeu. Abia au trecut marile cutremure și iată că Italia a fost bătută de Dumnezeu cu vremuri grele, cari au făcut mari pagube în țară. O ploaie grozavă ca o rupere de nori, a bătuit țara dealungul și dealatul. Muntele Tortona s'a prăbușit și a acoperit mai multe sute de metri din șoseaua națională. În Palermo vântul a rupt dela țăr-mure mai multe corăbii, aruncându-le în largul mării. În Calabria toate râurile au ieșit din alviile lor. Lângă Görz au fost cutremure de pământ. În Venezia vântul a suflat cu turbare, nimicind mai multe bărci de pescari.

A murit ținând o vorbire. În America în curând se fac alegerile pentru președinția Statelor Unite. Candidatul cel mai serios e Hoover, iar cel mai mare dușman al lui e Francis Willis. Acesta din urmă a ținut mai deunăzi o vorbire atât de infocată, încât l-a lovit guta și a murit numai decât.

Preasfinția Sa Alexandru al Lugojului

• În fața DV. aveți un trădător de țară. Sub vechea stăpânire acest trădător de țară și-a permis să denunțe în ziarul „Românul“ draconismul legii electorale maghiare. Mai apoi, acest trădător a ținut o conferință la Roma care, scoasă în broșură, a fost folosită în propagandă de armata italiană. A refuzat apoi să semneze o declarație de fidelitate către monarhia habsburgică, și după Unire a plecat în America să propage iubirea de țară printre Românii emigrați acolo. Acest trădător, cu cuget curat față de nația lui, își va spune gândul cinstit cu privire la această lege.

Centrul revendicărilor românești, centrul unde se redactau și se formulau precis acele aspirațiuni la libertate ale neamului nostru, era episcopia din Oradea. Și în delegația care a prezentat acel „libellus“ la Viena au fost un episcop unit și un arhiereu ortodox.

Oratorul se întreabă apoi că, așa precum în trecut, uniții și ortodocșii au fost laolaltă în apărarea cauzei naționale, de ce n'ar fi acum la fel în apărarea intereselor românești?

Raportându-se la unele declarații ale patriarhului-regent și la unele decizii luate în congresul creștin dela Atena pentru ridicarea civilizației prin biserică, episcopul Niculescu spune, că așa precum nu e socotită piedecă pentru cultivarea sentimentelor naționale tendința de a grupa bisericile ortodoxe sub autoritatea unui centru comun: patriarhia dela Constantinopol, de ce n'ar fi la fel socotită și unirea bisericilor catolice sub autoritatea papală?

În continuare, Preasfinția Sa arată că Unirea dela 1700 s'a făcut ca să scoată pe Români din starea de plâns în care se aflau, precum și pentru a-i apăra împotriva primejdiei care-i amenința din partea Sârbilor. Mitropolitul sârb pune la 1695 episcop până și în Timișoara și Vârșeș, ținuturi locuite în majoritate de Români. Acești ierarhi au voit să-și extindă influența și în Ardeal, până la Brașov chiar, sub pretextul privilegiului națiunii ilirice. Agenților sârbi, Visarion și Sofronie, le datorăm toate turburările ivite în Ardeal în vremea aceea.

Luptele dintre frații ortodocși și uniți au trebuit, la un moment dat, să înceteze. A urmat o înfrățire, pe care oratorul o ilustrează citind cum, în 1848, uniți și ortodocși, au plecat laolaltă la luptă pentru un ideal comun.

Bătrîni

*E' atâta sărăcie... satu'n jale varsă lacrimi...
A murit popa Nicoară, iar' pe ulițe pustii
Nu s'abate ni i un suflet, numai câinii de mai latră...
A murit orice viață... chiar și'n trupurile vii...*

*Sbuciumat pe-un colț de vatră, un bătrîn moșneag
[veghiază:
O grădină 'nchipuită, vede, numai trandafiri...
Iar' bătrîna îl smintește, și-l îndeamnă să-i vor-
[bească;
Iar el stă ca-un mut și tace, ca și omul dus din
[firi...*

— Ce-i cu tine măi moșnege? — te-a cuprins o
[grijă poate
O'o să-ți vină ortul popii, e'o să mori, sau nu-i așa?
— Da, bătrîna, moartea vie, nici mi-e frică, nici
[nu-mi pasă,

*Dar gîndesc că ce ti-i face, de-i rămânea singurea...
Fărăgău (j. Mureș). Theodor A. Bogdan.*

S'a adus bisericii unite acuzația că legându-se cu biserica catolică, care e internațională, ar slăbi unitatea sufletească a neamului. Or, este atât de neîntemeiată această acuzație, că nici cei cari o răspândesc nu pot crede în ea. Din toate scrierile laicilor cari au avut să definească spiritul catolicismului reiese clar, că biserica catolică nu are alt scop decât iubirea de oameni și pacea.

Prin legăturile catolicismului cu popoarele neo-latine, biserica unită care s'a unit cu Roma, contribuie la afirmarea latinității noastre mai mult decât se bănuie.

Dupăce arată hotărîrea de cold românism luată de către sinodul vlădicilor uniți, la începutul secolului trecut, trece în revistă pe oamenii de cultură, cari, de confesiune greco-catolică fiind, au fost aprigi luptători pentru cauza românească.

Ce-au făcut arhieriei uniți pentru cultura tineretului, deci pentru cultura românească, e amens.

Cantonieri ajunși la post — pe bani. Secretarul șefului gării de nord dela București, un anume Constantinescu, avea întreagă încrederea șefului său. Nimenea nu era numit în posturile mai mărunte, fără de a-l recomanda Constantinescu. Această recomandare însă Constantinescu nu o făcea în cinste, ci pe bani. El cerea dela 2000 la 5000 de lei pentru un astfel de post, și cei recomandați de el și ajungeau la posturile dorite. Iată însă că dela o vreme toată lumea se imbulzea să ajungă la posturile de cantonieri, Constantinescu și primea bani dela toți, dar numai jumătate ajungea la pâne. Atunci ceilalți s'au dus la Constantinescu și și-au cerut paralele înapoi, iar fiindcă el nu i-a putut indetuli, l-au pârît. Constantinescu a fost dat afară numai decât din slujbă, iar poliția a început cercetările.

Fericioare și durere. Un țaran din Mostar (Iugoslavia), cu numele Stevo Pitici, are trei feciori, dintre cari doi înși trăiesc însurați în casa tătanelui, iar al treilea s'a însurat în ziua aceea, când amândouă nurorele bătrânului au căzut la patul nașterii. Una a născut un fecioraș, care însă a murit în aceeași zi, cealaltă a născut în aceeași zi doi gemeni, dintre cari unul a murit. Astfel Stevo Pitici a avut în una și aceeași zi două nașteri, doi morți și o căsătorie în casă.

Femeile tot nu-s ca bărbații. Zilele trecute li-s'au tăiat capetele cu ghilotina într'un oraș din Franța celor doi făcători de rele poloni, cari au omorât mai mulți oameni în diferite orașe ale Franței. Avocatul acestor făcători de rele a fost o femeie. Legile Franței opresc femeile ca să ia parte la tăierea capului prin ghilotină. Fiindcă însă de astădată avocatul a fost o femeie, ea a putut și a avut dreptul să ia parte și la execuție. Când a văzut însă cum cade cuțitul cel mare și cum țâșnește sângele ca dintr'un izvor, avocatul-femeie a sbierat una și apoi a leșinat. Oricât s'ar strădui deci femeile să ocupe toate posturile bărbaților, iată că însăși firea lor o dovedește că nu sunt bune și potrivite pentru toate posturile.

O mare bancă din Cluj a dat faliment. Banca Economică din Cluj a dat de știre celor ce și-au depus banii la această bancă cumcă a păgubit și că nu mai are de unde le plăti depunerile. Bieții depunători s'au speriat și îndată au făcut arătare la tribunalul din Cluj împotriva celor trei directori ai băncii. Dl. primprocuror dr. Ilea atunci a chemat pe cei trei directori la tribunal ca să-i asculte, iar după ce i-a ascultat și a văzut că sunt vinovați, i-a arestat. După arestare apoi s'a dovedit deplina vinovăție a directorilor, împotriva cărora s'a început proces în toată regula.

Oraș luminat dela depărtare de 10 mii de kilometri. Orașul Londra, capitala Angliei, a făcut și întemeiat orașul Vancouver din America de sud. Ca să-și arete puterea cea mare, Londonezii s'au hotărât să facă un lucru ne mai pomenit. Au legat adecă noul oraș cu droturile telefonice cari conduc din Londra, pe sub mare, până în America. În forma aceasta Londonezii au introdus un lucru neobișnuit și într'o bună zi au apăsat un bumb, după care s'au aprins toate lămpile electrice din Vancouver, cu toată între Londra și noul oraș este o depărtare de 9650 kilometri.

Marele războiu al cloțanilor din China. O veste într'adevăr ca din povești ne vine din îndepărtata țară a Chinei. Într'o noapte adecă locuitorii orașului Shalatchi s'au trezit din somn la auzul unor groaznice chițăituri de șobolani. Uităndu-se, dincotro vine sunetul, au

văzut două tabere de cloțani, luptându-se între sine. După luptă au rămas morți câteva zeci de mii de cloțani, dintre cari unii erau galbeni și ceilalți cenușii. Cloțanii (șobolani) galbeni erau de câmp, iar ceilalți de oraș. Cloțanii cei mai mici erau cât niște mâțe, iară cei mai mari erau de 18 kilograme. Șase căruțe abia au fost în stare să ducă la marginea orașului mulțimea cea mare de cloțani morți.

După câteva zile s'a încins o nouă luptă între cloțanii de câmp și între cei de oraș, la care au luat parte ca privitori o grămadă de locuitori ai orașului. Cloțanilor mici că le păsă de mulțimea locuitorilor și s'au luptat vitejește și de o parte și de alta. Pe urmă însă cloțanii de oraș au fost învinși și omoriți până într'unul. După aceea locuitorii orașului s'au năpustit și ei asupra învingătorilor, cu lopeti, furci, săcuri, sape și, încunjurându-i din toate părțile, au omorât o sumedenie dintre ei, dar cei rămași, în câteva săptămâni se vor spori atât de îngrozitor, încât bieții Chinezi vor fi siliiți să ia acuma ei lumea în cap.

Cum își cinstesc Cehoslovacii pe eroii lor. În ziua de 7 Aprilie, la ora 12 din zi, întreagă Cehoslovacia a amuțit pentru 2 minute, pentru ca să cinstescă pe eroii morți pentru patrie. Fix la ora 12 a fost oprită la Praga și în întreaga țară orice comunicație, toți trecătorii s'au oprit și și-au scos păcările pentru cinstirea celor morți în războiu. În ferestrele fiecărei case au ars câte 2 lumini și deasupra orașelor au sburat aeroplane. Președintele Masaryk a depus o coroană cu flori pe mormântul soldatului necunoscut. Începutul și sfârșitul celor două minute de tăcere a fost anunțat cu câte o puscătură de tun.

O mare invenție

— Mașină de secerat și cosit purtată de un cal. —

Plugarul Nița Pavelescu din comuna Blejești, județul Vlașca, a inventat o mașină de secerat și cosit, care poate să fie purtată numai de un cal și condusă numai de un om. Pe când alte mașini de secerat sau de cosit, trebuie să fie purtate de câte patru sau șase vite și costă zeci de mii de lei, mașina lui Pavelescu este ușoară, se poate lucra cu ea foarte bine și costă abia vre-o șase mii lei.

Cu aceasta mașină se pot seceră 4—8 pogoane la zi. Seceră orice păioase. Pune mănunchiuri ca și la seceratul cu mâna, dar în linie dreaptă. Snopii nu-i leagă.

Într'un minut, acolo pe câmp, din secerătoare poate să fie schimbată în cositoare. Cosește orice nutrețuri și aruncă brazde ca orice cositoare.

Mașina este brevetată atât în țară cât și în străinătate. În vara anului acestuia se vor face cu aceasta mașină mai multe probe, la cari vor fi chemați delegații Ministerului agriculturii și a industriei precum și delegații Uniunii Camerelor agricole și și reprezentanții fabricelor de mașini agricole.

Oând această mașină va putea să fie pusă la îndemâna plugarilor, cari o vor cumpăra sau câte unul, sau însoțiți câte 2-3 la olaltă, va aduce o mare schimbare în economia țării noastre.

Să nădăjduim, că nu va trece mult și toți plugarii vor putea să întrebuințeze aceasta mașină de mare valoare.

Badea Chirilă

Pac, pac, pac, — bate cineva la ușă.
— Intră! — strig tare, ca să audă celce e din afară.

În localul băncii populare intră un plugar din comună, Badea Chirilă. După ce salută, mă întrebă:

— D'apoi cum se poate una ca asta Domnule, zice. Eu am băgat zece sute în bancă ca parte socială și totuș nu capăt ujură după ele, sau dividend cum îi zice dl învățător, decât o sută de Lei, când la banca din oraș se dă dividend de osutăcincizeci Lei. Dar ce folos am eu din bancă, dacă nu-mi dă după banii mei dobândă destulă!

— Bade Chirilă! E adevărat că banca din oraș, ia de pe fiecare datorăș șapte piei?

— Da, asta e adevărat!

— Dar banca populară câte ia?

— D'apoi, mă rog frumos, e adevărat că banca populară nu ia decât jumătate atâta dobândă, decât banca dela oraș.

— Vezi Bade Chirilă, apoi ia'n te gândește nițel. Dacă banca populară nu ia de pe datorăș șapte piei, atunci cum se poate să-ți dea dtale după partea socială ujură de șapte piei, cum ai dori dta. Nu-ți pare dtale că-i lucru cam șod că banca nu-și jupuește datorășii cu dobânzi mari, și dta ai vrea totuși să jupuești banca?

— Că... hâr... că... mâr... eu n'am nici un folos din bancă — zice badea Chirilă.

— Cum așa?

— D'apoi eu nu capăt bani împrumut.

— Dar cerut-ai vre'odată ca să-ți dea?

— Ba, eu n'am cerut că mulțam lui Dumnezeu, am eu destul și casă și vite și pământ, și hambarul mi-e plin, așa că nu-mi trebuie.

— Dacă nu-ți trebuie, atunci de ce învinovățești banca populară, când ea n'are nici o vină?

— Bine, dar banca nu vrea să dea bani împrumut, nici finului meu și nici cumătrului.

Cum vrei dta să le deie, când ei nu sunt nici măcar membri ai băncii, și sunt atâția membri cari își așteaptă cu răbdare rândul. Dacă ei nici atâta nu fac ca să intre la banca populară ca membri cu cel puțin 500 Lei...

— Dar nu sunt eu membru? — zice Badea Chirilă?

— Mi-se pare că dta nu ești tot aceea persoană cu finul dtale?

— Apoi dacă sunt eu membru, atunci banca să-mi dea mie și apoi eu voi da banii la finul și la cumătrul și la vecinul din sus și la vecinul din jos, căci vedeți, dacă mai pică câte-o zi de lucru, sau două, aceea nu-i de lăpădat.

— Așa...! Acuma înțeleg de ce dta strigi sus și tare, că n'ai nici un folos dela bancă! Dta vrei să iei de pe bancă șapte piei după partea socială depusă, și apoi vrei ca banca să-ți dea dtale bani pentru ca să *speculeși* pe alți? Dar să știi că banca nu este făcută pentru speculanți ca dta!

— Că eu am zece sute în bancă!

— Încă pe ziua de mâne o să-ți pri-mești toți banii, pentruca să nu crezi că banca se reazimă pe dta, iar dta să nu mai calci pragul băncii populare! În cooperatie n'au ce căuta speculanții, nu-mai oamenii cinstiti!! Și! acuma fă bine și închide ușa pe dinafară!

... Și Hristos a propovăduit drago-
stea față de deaproapele, dar n'a stat o clipă la îndoială pentru ca să ia biciul și să alunge cămătarii din templu!

Grațian C. Mărcușiu.

Buruieni rele

— Bozul —

Nu este plugar, să nu cunoască *bozul*. Este o buruiană, înaltă aproape de un metru și foarte rămuroasă. Are frunze mari, formate din mai multe frunzulițe, dintate pe margine.

Florile sunt albe și așezate pe o codiță puternică, din care se respiră mai multe crenguțe pe o formă de lungi, având înfașurarea unei umbrele.

Fructele sunt boabe negre, mai rar se găsesc și boabe verzui sau albe.

Oamenii întrebunțează bozul în descânțece, pentru vindecarea anumitor boale, mai ales la vite. Vitele mușcate de șerpi se descântă cu boz.

Pământul în care crește bozul este un pământ gras și roditor. Într'un astfel de pământ, cresc bine orice fel de păioase.

Totuși fiindcă bozul se înmulțește de minune de repede, înăbușind holdele, este o buruiană rea. Răutatea îi stă într'aceea, că nu se îndestulește numai cu lujerii verzi ce cresc deasupra pământului ca niște copaci, ci imprăștie și pe sub pământ o mulțime de lujeri, ce seamănă mai mult cu rădăcinile. Nu sunt însă rădăcini, ci sunt trunchiuri, ce poartă muguri, așezați tot doi câte doi, unul pe partea de asupra și îndreptat în sus, iar altul pe partea de desupt și îndreptat în jos. Din mugurul de deasupra se ivește un lujer nou, care iese din pământ, crește și formează un nou boz. Din mugurul de desupt cresc în jos rădăcini puternice și ramificate.

Bozul nou, crescut din acești muguri, la rândul lui dă naștere la alți lujeri subpământeni, cu muguri din cari iarăși va răsări câte un boz.

În chipul acesta numai dintr'o singură buruiană, se poate forma un codru

întreg de bozi, cari înăbușă holda și o împiedecă să se desvoalte.

Din cauza aceasta bozul este o pastose pe capul plugarului.

Stârpirea bozului se poate face cu greu, fiindcă lujerii subpământeni sunt foarte ramificați. Nu-i destul să scoatem numai lujerii groși din pământ și ramurile lujerilor să rămână acolo. Prin aceasta n'am făcut nimic. Din ramurile mici, rămase în pământ, buruiana crește din nou și se înmulțește repede. De aceea la stârpirea bozului, trebuie să ne trudim, să scoatem toți lujerii din pământ. Aceasta o putem face numai dacă arăm adânc pământul. Arătura e bine să se facă încă de toamna, iar primăvara să se are din nou și să se grăpeze de 2—3 ori.

Rădăcinile și lujerii scoși cu grapa să se adune și să se ardă. Dacă se lasă pe ogor se prind și cresc din nou.

Numai în chipul acesta se poate curăți pământul de boz și se poate ajuta holda să crească bine și frumos.

Ioan Popu-Câmpeanu

O comună vrednică.

În Banat, aproape de granița din spre Jugoslavia, este o comună, anume *Grabăți*, care se poate socoti una dintre cele mai vrednice comune din țară.

Toți locuitorii acestei comune — în număr de 2000 — sunt oameni cu stare. Lucrează pământul cu multă pricepere și se îngrijesc de creșterea vitelor cu multă dragoste. Din cauza aceasta au și câștiguri foarte mari.

Locuitorii acestei comune cresc foarte mulți tauri de prăsilă. Astă toamnă, prin Octombrie, când comisia veterinară a mers în comună să cerceteze taurii, cari sunt buni gonitori, i-s'au prezentat optzeci de tauri, așa de frumoși par'că erau aleși.

În 1926 au vândut 160 tauri de prăsilă, cu câte 25,000—30,000 lei unul și au avut un venit de 5 milioane lei.

În 1927, plugarii din comuna Grabăți au pus peste 230 pogoane sfeclă de zahăr și la fiecare pogon au avut câte două vagoane sfeclă de zahăr, ceea ce le-a adus un venit de 25,000 lei la pogon.

Tot în 1926, oamenii din această comună au mai vândut și 250 vagoane făină de grâu, 20 vagoane mohor și 2 vagoane sămânță de trifoi.

Locuitorii acestei comune se mai ocupă și cu fabricarea brânșăturilor de tot felul.

Pentru ca lucrarea pământului să se poată face cât mai bine, în fiecare an, locuitorii acestei comune cumpără câte 25—30 vagoane de gunoi artificial pentru îngrășarea pământului și folosesc unelte și mașinile celea mai bune.

Oe bine ar fi dacă aceasta comună vrednică ar fi urmată, cel puțin de comunele mai mari din țară. Bunăstarea sâtenilor ar crește, iar bogățiile țării s'ar înmulți și mai tare.

RECLAMA

::: este sufletul comerțului :::

Cărți nouă

Episcopul Mihail Pavel, viața și faptele lui (1827—1902). La o sută de ani dela nașterea și la douăzeci și cinci dela moartea lui. Descrise de *Ioan Georgescu*, profesor. S'a tipărit în Oradea, la Tipografia și Librăria românească, Societate anonimă. *Prețul 25 Lei*.

Cărticica de față, precum arată titlul din fruntea acestor șire, cuprinde povestirea vieții unuia dintre cei mai mari ierarhi ai bisericii române unite cu Roma, despre care, la vremea sa, am tipărit și noi cuvinte de cea mai caldă-roasă pietate. Însă, d. profesor Georgescu, azi inspector-șef la Constanța, ca unul care a muncit ani de zile în școlile întemeiate de marele episcop și căruia Dumnezeu i-a dat binecuvântatul dar de-a ști privi, ca puțini alții, în timpurile trecute, a adunat într'un singur mănunchiu toate vredniciile episcopului Mihail Pavel și le povestește, cu adâncă iscusință, spre mărirea bisericii și întărirea zilelor de astăzi. Cu adevărat, este aceasta una dintre cărțile cari te înalță prin mărețele pilde ale trecutului și te întăresc în credința, că, o biserică și un neam, cari au dat astfel de ierarhi, ca Mihail Pavel dela Oradea, au sortirea să mai deie, spre slava lui Dumnezeu și binele poporului românesc. Recomandăm deci cartea dlui Gergescu, în deosebitiveretului școlăresc de toate vârstele, și tuturor acelorora, cari au dorința de-a ceti o carte bună, limpede și bogată în simțiri înălțătoare. Ea se poate cere dela *Societatea de lectură a clericilor* din Seminarul român unit dela *Oradea mare*.

Manual de cateheze practice pentru învățământul religiei în clasele I. și II. din Școala primară. Volumul II și III. Lecții metodice pentru trimestrele doi și trei ale anului școlar. Cu un supliment de Catehism mic, corăspunzător orelor de lecții practice. Prelucrare de canonicul Dr. Victor Bojor, fost păstor sufletesc catehet. Amândouă cărțile s'au tipărit la Gherla, în Editura Fondului „Biblioteca Poporală”. *Prețul: Volumul II. Lei 60. Volumul III. Lei 40.*

Ceeace spuneam la acest loc, atunci când ni-a sosit cel dintâi mănunchiu de „Cateheze practice”, s'a adevărit pe deplin. Păr. canonic Dr. Victor Bojor a început o lucrare cu adevărat de cea mai mare trebuință pentru propovăduitorii credinții în școlile primare, dovadă căldura cu care a fost primită întâia broșură a sa. Lucrarea începută pentru două dintre clasele Școlii primare, este acum isprăvită și sfârșitul este vrednic de început. Urmează acum, ca cei cari au întrebunțat cărțile Părintelui canonic Bojor, să-l roage să continue cu aceeași sfântă râvnă și cu clasele celealalte ale școlii primare, spre a se desăvârși lucrarea atât de folositoare pentru zilele de astăzi.

Sorisoarea enciclopică a Preasfințitului Părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă. Biblioteca „Presa Bună”, Iași, 1928. *Prețul 4 Lei*.

O cărticică foarte frumos tipărită, cuprinzând scrisoarea dela 6 Ianuarie 1928 a Părintelui Creștinătății, către Patriarhi, Primați, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, din toată lumea, despre adevărata unire religioasă, pe care o dorește întreagă creștinătatea, dar unii o caută unde nu se poate găsi. Cărticica dela Iași are o limpede lămurire la început și bune împărțiri în însași scrisoarea, înlesnind foarte mult înțelegerea.

Boabe de tămăle, versuri de Fratele *Ioan M. Gârleanu*, franciscan. „Presa Bună” Iași. *Prețul 12 Lei*. Se capătă și la Librăria noastră.

Cartea pe care o vestim în fruntea acestor șire, cuprinde versuri de cea mai aprigă simțire

creștinească, pe cari o mână meșteră și încercată știe să le tălmăcească atât de minunat în graiul măsurat al slovelor. Poesiile Fratelui Gârleanu îți umple sufletul de dulceață sfântă și te înalță spre culmile veșnic senine ale credinței neprihănite. Ele îți dau și îndemnuri de cea mai adâncă înțelepciune, ca poezioara, pe care o tipărim aici, ca o probă vădită despre folosul acestei cărți:

CU DUMNEZEU

De vrei să-ți meargă ziua'n plin
Și rod să ai în brațul tău,
Când zorii dimineții vin,
Te scoală vesel și senin:
Cu Dumnezeu.

De vrei ca noaptea lin s'o treci,
Ușor să fie somnul tău,
Gândind la viața cea de veci
Pe căpătâiu capul să-ți pleci:
Cu Dumnezeu

De vrei ca cecace muncești
La cer să-ți ducă duhul tău,
Să'ncepi voios și să zorești,
Ca lucrul bine să-l sfârșești:
Cu Dumnezeu.

De vrei și chinuri și necaz
Să fie spre folosul tău,
Nu te'nspăimânte-a lor talaz,
Să suferi și să mori, de-i caz:
Cu Dumnezeu.

*

Catehismul eparhiei catolice de Iași, explicat și lămurit prin pilde, de **Păr. Iosif Petru M. Pal**, franciscan conventual. Partea I-a Crezul. Tipografia „Serafica” din Hălăucești jud. Roman. Prețul 15 Lei.

Noutatea acestui catehism zace în nume-oasele pilduri culese din istorie, din viețile Sfinților și din cărțile bisericesti, cu ajutorul cărora adevărurile de credință intră mai ușor și mai de grabă la înțelesul celor ce caută să le pătrundă și să și-le însușească. E o metodă pentru întâiași dată întrebuițată la noi. Și credem că ea va aduce roadele celea mai frumoase. Cartea este menită în rândul întâi pentru tineret. De aceea preoții vor putea să o folosească cu multă izbândă atât în școală, cât și în catehizațiile dela vecernii. Dar mult folos vor avea dintr'însa și credincioșii de drept, cari sunt cunoscători de slove.

*

Flori din grădina Raiului. Femei sfinte în biserică lui Hristos. De **Septimiu Popa**, profesor de religie. S'a tipărit la „Ardealul” institut de arte grafice în Cluj, Str. Memorandului. Prețul 15 Lei.

Precum arată titlul, cartea cuprinde viețile femeilor sfinte din biserică lui Isus Hristos, ale căror nume se pomenesc în calendar și în Sinaxarele Mineiului, până în luna August, urmând ca o altă cărțică să cuprindă numele sfințelor din celelalte luni ale anului. Cartea se citește cu mare plăcere și cu mult interes, căci o scrie după izvoarele vrednice de credință, un condei încercat și deprins cu asemenea povestiri. Femeile creștine, fetele și școlărițele, găsesc într'însa cetiri de cel mai mare folos sufletesc, de aceea preoții și învățătorii ar face foarte bine să o împărțească cu zecile, ca premii, la examene, ori ca dar sufletesc cu alte prilejuri potrivite.

*

Școala iubirii lui Isus Hristos de Sf. Alfons M. de Ligouri, tradusă din italienește de **Dr. Demetriu Kiss**, decanul baroului din Oradea, comandant-cavaler al Ordinului Sf. Grigorie cel Mare și revăzută de Păr. Dr. Aloisie Ludovic Tăutu, profesor de teologie. S'a tipărit în tipografia „Atheneum” din Oradea. Prețul 60 Lei.

O cărțică de format dragălaș, care având în fruntea sa numele unui mare sfânt ca sf.

Alfons de Ligouri (autorul cărții „Pregătire la moarte”) face de prisos orice alte recomandări și laude. Se poate avea dela Redacția revistei „Vestitorul” din Oradea Mare.

Starea economică a țării în luna Martie 1928.

În luna Martie 1928, vremea a fost neprielnică agriculturii.

În celea câte-va zile mai calde dela începutul lunii, zăpada s'a topit în celea mai multe părți ale țării. Din cauza aceasta semănăturile au rămas neacoperite și frigul care a ținut fără întrerupere până la 25 Martie a stricat mult semănăturilor. Ploi n'au fost numai pe la sfârșitul lunii, când a plouat mărunț în tot cuprinsul țării.

Din cauza înghețului, în Vechiul Regat, Basarabia și Bucovina nu s'au putut începe arăturile de primăvară. S'a cărat însă gunoi pe câmp și s'a curățit semința. În județele Caliacra, Ialomița, Dolj, Dâmbovița și Mehedinți s'au făcut și arături și s'a început semănatul orzului și ovăsului.

În Transilvania și Banat, fiind vremea mai potrivită, lucrările câmpului s'au putut face ceva mai satisfăcător, afară de județele dela munte: Făgăraș, Brașov, Ciuc, Odorheiu, și Maramurăș unde tot din cauza gerului, nu s'a putut lucra nimic.

Din cauza frigului până pe la sfârșitul lunii și din cauza lipsei de zăpadă, și umezeală, semănăturile de toamnă au suferit stricăciuni, în multe părți ale țării. Rapița s'a prăpădit aproape cu totul. Mărimea pagubelor cauzate grâului, secării și orzului, nici nu pot fi socotite. Mai mari sunt însă în Moldova, Basarabia și pe șesul Bărăganului, unde prin unele părți, semănăturile vor trebui întoarse.

Mai puțin au fost atinse de ger, semănăturile din Transilvania.

Starea vitelor este bună. Boale nu sunt. Au ieșit însă slăbite din iarnă, din cauza lipsei de nutreț, care s'a simțit în toate părțile țării.

În urma ploilor și a zilelor mai călduroase dela începutul lunii Aprilie, starea economică a țării s'a îndreptat binișor.

Semănând mazăre poți ajunge milionar.

Un fir de semănță de mazăre semănat dă opt păstăi. În fiecare păsteie sunt câte 5 fire de semință. Cu totul dintr'un fir de mazăre avem 40 fire de semință.

În anul al doilea semănăm toate celea 40 de semințe. Vom avea din ele, socotind iarăși tot câte 40 semințe la fiecare fir, 1600 de semințe. În anul al treilea vom avea de 40 ori 1600, adică 64 000 semințe. În anul al patrulea vom avea 2,560,000 semințe, în anul al cincilea 102,400,000 semințe, în anul al șaselea

4,096,000,000 semințe, iar în anul al șeptelea 163,840,000,000 semințe.

Cântărim toate semințele în săculețe câte 200 grame. Intr'un săculeț intră 250 semințe. Deci un fir de semință are o greutate de 0,8 grame. Iar toate semințele din anul al șeptelea au o greutate de 1.310.720 kilograme. Un kilogram se vinde cu 10 lei. Pe toate semințele câștigă 13.107.200 lei.

Deci dintr'un fir de semință de mazăre în vreme de șapte ani putem ajunge la câștig de peste treisprezece milioane lei.

În ce privește întinderea pământului, care trebuie să semănăm: în anul întâiu și al doilea este de tot neînsemnat. În anul al treilea ne trebuie 12 metri patrați, în anul al patrulea ne trebuie 480 metri patrați, în anul al cincilea 198 stânjani patrați, în anul al șaselea 764 stânjani patrați, iar în anul al șeptelea 3072 stânjani patrați.

Așa că nu trebuie nici pământ mult pentru a putea ajunge milionar.

Cine e dornic să ajungă milionar în vreme de șapte ani n'are decât să cerce, semănzăre.

Vasile Șerban în L. Am primit prin dl. Gheorghe Ștef lei 180 în abonamentul D-Tale pe 15. **Gheorghe Suciu**, Indianapolis, America. Am mis de mult dogmatica fundamentală volumul II, precum și cea specială volumul III, scrisă de mitropolitul nostru la adresa DTale, și încă recomandat. Ne mirăm că: primit-o încă. Sperăm că le vei primi în vremea cea scurtă, cu atât mai ales că păr. profesor Maior a trimis înainte cu două luni.

Către cetitorii din America. — În ziua de 9 Aprilie am primit prin banca „Timișana” suma de 10 Dole fără să ni se spună la a cui ordin ni se trimit acești bani și pentru ce? Lucrul acesta ni s'a mai întâmplat noi, neavând nici un avis pe înainte, ținem banii și nu știm la numele cui să-i contăm? Astfel se pot naște multe supărări, că nu putem împlini dorințe pe cari nu le cunoaștem, precum nu cunoaștem nici pe cei cari se pot să le av. Oricâte-ori ne trimiteți bani, aveți bunătatea și ne scrieți și nouă, separat, câți bani ne-ați trimis, cât prin care bancă americană și la ce bancă românească să-i așteptăm?

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Garnitură de treerat

cu motor de 6 HP dela firma Hother și batoză de 1200 delă aceeași firmă, puțin folosite, se vinde din mână liberă. Adresa: Urdă Ioan, Ceanul mare, gara V. Florilor, jud. Turda. (492) 2-2

Mașini de treerat

Tractoare

Motoare Diesel

Mașini de moară

Prețuri de fabrică originale — Condițiuni de plată favorabile

Soc. An. Română pentru comerțul de Mașini Agricole.

Telefon: 151.

CLUJ, str. Reg. Maria 45.

Telegrame: Locomobil.